

**WZMOCNIENIE INTEGRACYJNEGO ZDROWEGO STYLU ŻYCIA
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POPRZEZ AKTYWNOŚĆ
FIZYCZNĄ**

ID projektu **22320184**

Brno, 2025 r.

Projekt jest współfinansowany przez rządy Czech, Węgier, Polski i Słowacji w ramach Grantów Wyszehradzkich Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Misją funduszu jest promowanie idei zrównoważonej współpracy regionalnej w Europie Środkowej.

Wzmocnienie integracyjnego zdrowego stylu życia osób niepełnosprawnych poprzez aktywność fizyczną

Autorzy:

Válková Hana, Kocůrek Vojtěch, Sližik Miroslav, Szulc Adam, Niespodziński Bartłomiej i Tamás Kertész

Opublikowany przez:

Emilova vzdělávací, z.ú.

Malinovského náměstí 603/4, Brno-město, 602 00 Brno

Format:

Profesjonalna monografia online

Wydanie:

1

Strony:

46

Załączniki:

11

Prawa prof. PhDr. Hana Válková, CSc., Mgr. Vojtěch Kocůrek, doc. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D., dr Adam Szulc, dr Bartłomiej Niespodziński. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D., Dr. Adam Szulc, Dr. Bartłomiej Niespodziński, and Dr. Tamás Kertész, Ph.D. to be identified as the authors of the editorial material, and of the authors for their individual chapters.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej książki nie może być przedrukowywana, powielana ani wykorzystywana w jakiegokolwiek formie lub za pomocą jakichkolwiek środków elektronicznych, mechanicznych lub innych, znanych obecnie lub wynalezionych w przyszłości, w tym fotokopiiowania i nagrywania, ani w jakimkolwiek systemie przechowywania lub wyszukiwania informacji, bez pisemnej zgody wydawców.

Brno 2025

(©) 2025 Emilova vzdělávací, z.ú.

Wzmocnienie integracyjnego zdrowego stylu życia osób niepełnosprawnych poprzez aktywność fizyczną

ID 22320184

1.10. 2023–31.3. 2025

Identyfikacja projektu

WNIOSKODAWCA:

Emilova vzdělávací, z.ú., Brno, Republika Czeska

Prof. PhDr. Hana Válková, CSc.

Mgr. Wojciech Kocurek

PARTNER 1:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Polska

Wydział Nauk o Zdrowiu i Wychowania Fizycznego

Dr Adam Szulc

Dr Bartłomiej Niespodziński

PARTNER 2:

Uniwersytet Széchenyi István w Győr, Węgry

Wydział Nauk o Zdrowiu i Sportie

Dr Tamás Kertész, Ph.D.

PARTNER 3:

Matej Bel Uniwersytet w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja

Wydział Nauk Sportowych i Zdrowia

Doc. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D.

emilova
vzdělávací, z.ú.

KAZIMIERZ WIELKI
UNIVERSITY
BYDGOSZCZ

SZÉCHENYI
EGYETEM
UNIVERSITY OF SPORTS SCIENCE AND HEALTH
GYŐR

TREŚĆ

1. Adnotacja projektu	2
1.1. Cel	
1.2. Cel przewodnika	
2. Opis środowiska partnerów: okres przed przystąpieniem do projektu	3
2.1. Środowisko Brna	
2.2. Środowisko Bydgoszczy	
2.3. Środowisko Győr	
2.4. Środowisko Bańskiej Bystrzycy	
3. Charakterystyka uczestników	20
3.1. Charakterystyka sportowców	
3.2. Charakterystyka osób towarzyszących	
4. Osobiste postrzeganie warsztatów	26
4.1. Warsztaty w Győr	
4.2. Warsztaty w Bydgoszczy	
4.3. Warsztaty w Bańskiej Bystrzycy	
4.4. Konferencja w Brnie	
5. Wnioski	37
Lista załączników	46

1. Adnotacja o projekcie

1.1. Cel projektu

Celem projektu (skrót projektu to EMPIH), wspieranego przez Fundusz Wyszehradzki, było opracowanie metodologii ukierunkowanej na profilaktykę zdrowotną poprzez aktywność fizyczną w czasie wolnym. Projekt obejmował warsztaty skoncentrowane na analizie sytuacji w poszczególnych krajach w określonych obszarach. W oparciu o ustalenia, celem jest opracowanie przewodnika, który posłuży jako ramy metodologiczne dla rozwoju aktywności fizycznej i sportu dla dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami. Ponieważ dostęp do sportu jest trudniejszy dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami niż dla ich rówieśników, projekt odkrył główne słabości tej sytuacji i porównał sytuację w obszarach partnerskich. Środkiem do uzyskania rzeczywistych danych były warsztaty z seminariami oraz praktyczne zajęcia fizyczne i sportowe.

Podstawą tych analiz były trzydniowe warsztaty w obszarze geograficznym każdego z partnerów (Brno, Bydgoszcz, Győr, Bańska Bystrzyca), które stanowiły zarówno tło, jak i podstawę przewodnika.

Patrz ZAŁĄCZNIKI, Ulotki 3.

1.2. Cel przewodnika

Teoretyczne i hipotetyczne markery związane ze wspólnymi wspierającymi lub niewystarczającymi środowiskami są omawiane na poziomie akademickim. W projekcie sformułowano ich istnienie lub nieistnienie w środowisku partnerów projektu, w tym wpływ na integrację i zdrowie.

Ramy znaczników: możliwości finansowania wsparcia, ograniczone wsparcie z sektora publicznego, niewielka oferta zajęć sportowych, różna wiedza i informacje wśród pracowników instytucji i rodziców, słabe strony możliwości z powodu braku liderów sportowych, niewystarczająca współpraca między gminami, samorządem lokalnym, sektorem publicznym, organizacjami non-profit lub sferą prywatną.

Warsztaty koncentrowały się zatem na celu projektu, a w drugiej kolejności na tematach przewodnika. Szczególnym zamiarem było podkreślenie znaczenia lokalizacji partnerów, co jest lepiej wyrażone w załącznikach niż w tekście opisowym. Partnerzy byli wspierani przez uniwersytety oraz władze miejskie i regionalne, a w przewodniku są identyfikowani wyłącznie pod nazwą miast.

2. Opis środowiska partnerów: okres przed przystąpieniem do projektu

Obecny stan środowiska dla uczestnictwa osób niepełnosprawnych w aktywności fizycznej i sporcie wynika z kontekstu historycznego. Projekt koncentrował się na podstawowych informacjach o wszystkich partnerach; tylko środowisko wnioskodawcy z Brna zostało opisane bardziej szczegółowo. Podkreślono kluczowe liczby mające wpływ na obecną sytuację. Powodem jest to, że obszar ten znajdował się w centrum rozwoju w latach 90. i w czasie przystąpienia wszystkich tych krajów do UE. Z tego okresu pochodzi również wiele dalszych kontaktów.

Zdjęcie: Mapa miast objętych projektem na V4
Źródło: Kocůrek, Vojtěch

2.1. Środowisko Brna

Rysunek 1. Rys historyczny

Obszar, na którym się koncentrujemy: Obszar ostatnich Czech jest tradycyjnie i historycznie zorientowany na edukację i aktywność fizyczną osób niepełnosprawnych od końca XIX wieku. Koncentrujemy się na obszarze geograficznym Moraw Środkowych i Południowych z dużymi miastami i uniwersytetami.

W 1993 r. Europejską Kartę - sport dla wszystkich: osoby niepełnosprawne. Terminologia i zawartość domeny od "edukacji specjalnej" do adaptowanej aktywności fizycznej. Program uniwersytecki CEEPUS z 2003 r. otworzył drzwi do Funduszu Wyszehradzkiego i programu Erasmus. Partnerstwo: Ołomuniec, Brno, Czeskie Budziejowice, Bańska Bystrzyca, Wrocław, Poznań, Zagrzeb.

Rysunek 2. Włączenie do UE

Włączenie tych krajów do UE oznaczało poszanowanie danego prawodawstwa europejskiego we wszystkich rozdziałach (społecznym, edukacyjnym, sportowym), ale wszystkie miały również możliwość niezależnego rozwoju w programach Erasmus. Doświadczenie z programu CEEPUS stało się zaletą. Podejście Ołomuńca po raz pierwszy popchnęło wyspecjalizowaną edukację nauczycieli w APA, selektywnie w kontekście międzynarodowym (Erasmus-Mundus), gdzie preferowane były badania. Wśród zwykłych studentów pierwszy program magisterski ukończyli studenci niepełnosprawni, którzy zdali specjalizację APA.

Później kolejne podejście było zorientowane na działalność APA Centrum, z naciskiem na medializację, brak akademików i czasopismo o wysokim standardzie Aplikované Pohybové Activity v teorii a praxi. ([www.centrum](http://www.centrum.apa.cz) APA, ISSN 1804-4220 (online).

Brno wybrało strategię przekrojowych tematów w każdym programie studiów, takich jak podstawowe informacje, wiedza i umiejętności nauczania lub szkolenia.

Praktyka w terenie: edukacja specjalna, APA, sport niepełnosprawnych/para, Olimpiady Specjalne, zarządzanie, badania przez BC/MA/Ph.D.

Rysunek 3. Brno - szerszy kontekst

Sieć szkół integracyjnych, szkół specjalnych, ośrodków i domów, instytucji, rezydentów itp. jest tworzona zgodnie z przepisami UE i krajowymi, zwykle w miejscowościach liczących ponad 5000 mieszkańców, ale z różnymi wynikami. Zwraca się również uwagę na integrację, ale priorytetem jest integracja szkolna, również z różnymi wynikami.

Aktywność fizyczna i sport (zwłaszcza czas wolny) wciąż pozostają na marginesie zainteresowania odpowiedzialnych władz.

Rysunek 4. Brno - Uniwersytet Masaryka i kontekst uniwersytetów (www.muni.cz)

Ogólne tematy (lub kursy) zorientowane na domenę "życia osób niepełnosprawnych" są uwzględnione na wszystkich 10 wydziałach uniwersytetu, z różnych perspektyw i z różną intensywnością lub objętością głównie: pedagogika, nauki społeczne, filozofia, prawo, medycyna, nauki przyrodnicze i ekonomia. Uniwersytet jest otwarty dla studentów z różnymi specjalnymi potrzebami (www.muni.cz).

Centrum Uniwersyteckie Teiresias służy jako centrum doradcze i promocyjne dla studentów uniwersyteckich o specjalnych potrzebach. Dobre wsparcie dla studentów z upośledzeniem słuchu i wzroku, a także uwaga poświęcona piłce nożnej dla niewidomych, nawet na poziomie międzynarodowym. Wydział medycyny prowadzi program dla rodzin z zespołem Downa (klub BLUE), w tym zajęcia teatralne i ruchowe. Poza Uniwersytetem Masaryka istnieje Liceum Artystyczne JAMU, które zapewnia unikalny program teatralno-artystyczny dla uczniów z niepełnosprawnością słuchu

Rysunek 5: Brno - Wydział Studiów Sportowych (www.fsps.muni.cz)

Tematy ogólne (lub przedmioty, kursy) zorientowane na edukację specjalną lub niepełnosprawność są tematem przekrojowym na wszystkich wydziałach. Programy nauczania, coachingu, fizjoterapii i zarządzania sportem są wzmocnione dodatkowymi tematami z minimum 3 obciążeniami CRP na 1 semestr.

Przykłady formatu obejmują specjalne nauczanie dla nauczycieli wychowania fizycznego i trenerów, trening osobisty, sędziów i piłkę nożną niepełnosprawnych, zarządzanie sportem i wolontariat. Tematom teoretycznym towarzyszy praktyka w terenie. Kursy pozalekcyjne dla czeskich studentów, a także studentów Erasmusa to kursy samoobrony dla osób niepełnosprawnych, ćwiczenia dla uczestników z DG Alzheimera, para-pływanie i wolontariat Erasmus dla PA osób niepełnosprawnych. Oprócz dość wielu akredytowanych programów - jeden semestr jest specjalnie zorientowany tylko na zarządzanie sportem i aktywnością fizyczną dla środowiska osób z różnymi niepełnosprawnościami jest zamknięty z 1 pełnym dniem studentów SO Regional Games. Dzięki pracom dyplomowym BC/MA/Ph.D. o tematyce "aktywność fizyczna, zdrowie i niepełnosprawność" możliwe jest rozwijanie badań i wartościowych projektów badawczych oraz publikacji. Pierwsza wzmianka o zarządzaniu w sporcie niepełnosprawnych znajduje się w publikacji (w języku czeskim): *Nová et al. (2016). Zarządzanie, marketing a ekonomika sportu. (Rozdz. 7. H. Válková: Management v prostředí aplikovaných pohybových aktivit, s. 225-256).*

Rysunek 6: Emilova vzdělávací, z.ú. i społeczeństwo (www.emilova-vzdelavaci.cz)

Wydział Nauk o Sporcie podpisał memorandum o współpracy z Olimpiadami Specjalnymi i Emilova sportovní, z. s.; obie są organizacjami non-profit. Projekt jest również wynikiem tej współpracy. Dlaczego poza uniwersytetem - mimo że niektóre osoby są lub były członkami uniwersytetów?

Prof. Hana Válková jest byłym prezesem Czeskiego Ruchu Olimpiad Specjalnych, profesorem uniwersyteckim (specjalizacja: psychologia sportu, adaptowana aktywność fizyczna) i autorką wielu publikacji na temat sportu dla osób niepełnosprawnych. Jest zaangażowana w kursy edukacyjne koncentrujące się na wolontariacie i zarządzaniu działaniami ruchowymi zorientowanymi na zdrowie.

Vojtěch Kocůrek ukończył program zarządzania sportem z pracą dyplomową DP, rok 2022: Zarządzanie zajęciami sportowymi dla osób niepełnosprawnych z naciskiem na zasoby ludzkie, pracę zespołową i rozwój know-how (przykład Emil Open); obecnie zewnętrzny nauczyciel zarządzania sportem niepełnosprawnych

Dlaczego Emilova vzdělávací, z.ú.? Środowisko poza uniwersytetem:

- mogą być bardziej elastyczne, mniej zbiurokratyzowane, szczególnie w dziedzinie uczestnictwa w projektach, badań opartych na dowodach, wykorzystania doświadczeń nie tylko z teorii, ale przede wszystkim z praktyki, braku presji na wpływowe publikacje naukowe, głównie w języku angielskim, bezpłatnej publikacji w czeskich czasopismach, wpływu na praktykę i silnego public relations.
- Cel: orientacja na czas wolny, w tym zarządzanie wydarzeniami / spotkaniami i zawodami w kontekście aktywności fizycznej i sportu - szerokie spektrum osób niepełnosprawnych, wyjaśnianie, opisywanie zasad zarządzania w kontekście "niepełnosprawności", dzielenie się / rozpowszechnianie informacji oraz próba zmiany postaw i podejść (grupy docelowe, w tym urzędnicy miejscy). Projekty takie jak *Gdzie iść - jak to zrobić* (z członkami gminy, rodzicami itp.).

2.2. Środowisko Bydgoszczy

Autor: Dr Adam Szulc

Syntetyczny raport z realizacji "Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2020-2023" Miasto Bydgoszcz

Rysunek 1: Wprowadzenie

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w Polsce jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji

zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2021.573 tekst jednolity z późn. zm.).

Art. 35a ust. 1 pkt 1 ww. ustawy stanowi, że *"do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych"*.

Ustawodawca wymienia również inne zadania powiatu, takie jak:

- podejmowanie działań mających na celu ograniczenie skutków niepełnosprawności,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
- dofinansowanie udziału osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w zajęciach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami tych osób,
- promocja zatrudnienia i aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

Wymienione działania zostały ujęte w *Samorządowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2020-2023* przyjętym Uchwałą Nr XIX/460/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 r. Celem strategicznym powyższych programów była poprawa warunków życia społecznego i zawodowego niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Bydgoszczy. Na sport osób niepełnosprawnych w 2024 r. Miasto Bydgoszcz przeznaczyło 90 000 zł (ok. 24 000 euro). Głównymi beneficjentami wsparcia finansowego są:

- Klub Sportowy Niewidomych "Łuczniczka" - 35 000 zł
- Klub Sportowy Braille - 22 000 zł
- Bydgoskie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych Start - 21 000 zł
- Integracyjny Klub Sportowy w Bydgoszczy - 10 000 zł

Pełny raport z działań na rzecz aktywności fizycznej i sportu osób niepełnosprawnych za 2024 rok zostanie przygotowany na początku 2025 roku, dlatego prezentujemy wybrane elementy raportu końcowego za 2023 rok.

Rysunek 2: Edukacja

Miasto Bydgoszcz jest organem prowadzącym dla 14 różnego typu placówek specjalnych z oddziałami specjalnymi, w których w 2023 r. uczyło się 763 uczniów. Należą do nich:

- 1) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 dla Dzieci i Młodzieży Upośledzonej Umysłowo przy ul. Granicznej 12, w którym kształciło się 206 uczniów, w tym 24 uczniów w klasach rewalidacyjno-wychowawczych dla głęboko upośledzonych oraz w:

- *Szkoła Podstawowa Specjalna nr 51 - 114 uczniów,*
- *Oddział przedszkolny - 7 dzieci,*
- *Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 3 - 61 uczniów.*

Ponadto Centrum posiada internat, w którym mieszka średnio 50 uczniów. *Szkoła Przystosowująca do Pracy* przeznaczona jest dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Przygotowuje młodych ludzi do pełnienia różnych ról społecznych oraz, zgodnie z ich możliwościami rozwojowymi, do samodzielnego i aktywnego dorosłego życia. Powyższy system edukacji nie zapewnia kwalifikacji zawodowych. Realizowany jest w następujących obszarach: ogrodnictwo, stolarstwo, gospodarstwo domowe, prace biurowe, elementy florystyki oraz produkcja artykułów dekoracyjnych i pamiątkarskich.

2. *Zespół Szkół nr 29* przy ul. Słonecznej 26, w skład którego wchodzi m.in. szkoła masowa z oddziałami specjalnymi oraz ośrodek dla dzieci i młodzieży z autyzmem. Kształciło się w nim 35 uczniów niepełnosprawnych, w tym w:

- *Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem - 21 uczniów,*
- *Przedszkole nr 31 - 12 dzieci,*
- *Szkoła Podstawowa nr 13 z Oddziałami Specjalnymi i Integracyjnymi - oddziały specjalne - 17 uczniów.*

3. *Zespół Szkół Specjalnych nr 30* przy ul. Jesionowej 3a, kształcił 171 uczniów, w tym w klasach rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych dla głęboko upośledzonych - 10 uczniów oraz w:

- *Szkoła Podstawowa nr 1 Specjalna - 110 uczniów,*
- *Oddział przedszkolny - 21 dzieci,*
- *Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 1 - 30 uczniów.*

W Szkole Przystosowującej do Pracy (nie dającej kwalifikacji zawodowych) kształcono w następujących profilach: ogrodnictwo, krawiectwo, gastronomia, prace biurowe, prace porządkowe, produkcja przedmiotów dekoracyjnych.

4. *Zespół Szkół Specjalnych nr 31* przy ul. Fordońskiej 17 objął opieką 173 uczniów, w tym:

- *Szkoła Podstawowa nr 23 Specjalna - 146 uczniów,*
- *Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 2 - 27 uczniów.*

W Szkole Przystosowującej do Pracy (nie dającej kwalifikacji zawodowych): kształcenie odbywało się w następujących profilach: ogrodnictwo, krawiectwo, gastronomia (cukiernik, kucharz), rękodzieło artystyczne, prace biurowe.

5. *Zespół Szkół nr 7* przy ul. Waryńskiego 1, w skład którego wchodzi szkoła ogólnodostępna z klasami specjalnymi oraz szkoła dla uczniów słabosłyszących. Do szkoły uczęszczało 29 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- *Liceum Ogólnokształcące nr 17 dla Nieśłyszących - 10 uczniów,*
 - *Szkoła Podstawowa nr 48 z Oddziałami Specjalnymi i Sportowymi - oddziały specjalne - 19 uczniów.*
6. *Szkoła Zawodowa I stopnia nr 6 Specjalna przy ul. Grunwaldzkiej 41, kształciła 96 uczniów. Szkoła kształci w zawodach: ogrodnik, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, cukiernik, kucharz, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, mechanik pojazdów samochodowych.*
7. *Szkoła Podstawowa nr 55 dla Uczniów Niedostosowanych Społecznie i Uczniów z Zaburzeniami Zachowania, wchodząca w skład Bydgoskiego Zespołu Kształcenia i Wychowania, przy ul. Traugutta 5, w której uczyło się 38 uczniów niedostosowanych społecznie i uczniów z zaburzeniami zachowania.*

Rysunek 3: Granty edukacyjne w Bydgoszczy

Bydgoskie Granty Oświatowe to forma wsparcia finansowego najlepszych inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych wyróżniających się innowacyjnością, nowatorstwem i oryginalnością, realizowanych przez szkoły i placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz. Przeznaczone są na realizację ponadstandardowych projektów edukacyjnych i animacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży o charakterze naukowym, artystycznym, rekreacyjnym i integracyjnym.

- "Tylko Taniec ma sens" - III Wojewódzki Przegląd Form Tanecznych dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - 2 100 zł (organizator: Zespół Szkół nr 30),
- "Szkoła na sportowo" - międzyszkolne turnieje i zawody rekreacyjno-sportowe - 2 750 zł (organizator: Zespół Szkół nr 30).

Rysunek 4: Sport, rekreacja i kultura

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł 33 umowy z organizacjami pozarządowymi i wypłacił środki finansowe w łącznej wysokości 244 760 zł. Bezpośrednio z udzielonego wsparcia skorzystało 1628 uczestników.

W ramach przeciwdziałania pogłębianiu się stopnia niepełnosprawności i izolacji społecznej osób niepełnosprawnych, w ramach otwartego konkursu ofert oraz tzw. "trybu pozakonkursowego" zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, *Biuro Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy* udzieliło wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej oraz integracji osób chorych i niepełnosprawnych. Z budżetu miasta w 2023 r. przeznaczono na ten cel kwotę 205 003,76 zł. W powyższym zakresie zrealizowano 18 zadań, a działaniami objęto grupę 962 osób.

W ramach otwartych konkursów ofert przeprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 roku Miasto Bydgoszcz przeznaczyło kwotę 96 044,43 zł na wsparcie realizacji następujących działań:

- 1) Szkolenie sportowe zawodników niewidomych i słabowidzących *prowadzi Pomorsko-Kujawski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących "Łuczniczka"*.

Na ten cel przeznaczono kwotę 40 831 zł, szkolenia przeprowadzono w następujących dyscyplinach:

Szachy, warcaby 100-polowe, brydż sportowy, lekkoatletyka, biegi narciarskie, biathlon, triathlon, nordic walking, kręgle klasyczne, bowling, showdown (tenis stołowy dla niewidomych), strzelectwo sportowe, kolarstwo tandemowe.

- 2) Szkolenie sekcji sportowych dla osób niepełnosprawnych *prowadzi Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych "Start Bydgoszcz"*.

Udzielono wsparcia w wysokości 19 534 zł, przeprowadzono szkolenia w następujących dyscyplinach sportowych:

Lekkoatletyka, strzelectwo sportowe, boccia, pływanie, tenis stołowy, szachy sportowe, podnoszenie ciężarów, wędkarstwo.

Ponadto kwotę 6.210,48 zł wykorzystano na dofinansowanie organizacji i przeprowadzenia następujących imprez sportowych w Bydgoszczy dla osób niepełnosprawnych, organizowanych przez *Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych "Start Bydgoszcz"*:

- Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Strzelectwie Sportowym - kwota 4 210,48 zł;
- Finał Mistrzostw Polski w Goalball - kwota 2.000,00 zł.

- 3) Szkolenie sportowe zawodników *Bydgoskiego Klubu Sportowego Braille - "Sport drogą do sukcesu w życiu"*

Wsparcie w wysokości 19 351,95 zł przekazano na szkolenie osób niepełnosprawnych w dwóch sekcjach, tj. kolarstwa tandemowego oraz sekcji sportów zimowych - narciarstwa biegowego i biathlonu.

- 4) Szkolenie sportowe osób niepełnosprawnych prowadzone przez *Integracyjny Klub Sportowy "Bydgoszcz"*.

Udzielono wsparcia w wysokości 10 117 zł, przeprowadzono szkolenia w dyscyplinach: boccia, lekkoatletyka, pływanie, szachy sportowe.

Rysunek 5: Bydgoskie Centrum Sportu

Bydgoskie Centrum Sportu (BSC) wspiera sport osób niepełnosprawnych poprzez współpracę z klubami sportowymi, w tym przede wszystkim ze Stowarzyszeniem Start Bydgoszcz.

W 2023 r. w obiektach zarządzanych przez BSC odbyły się następujące wydarzenia:

- Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w Szachach,
- XX Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej 7-osobowej,

- XIII Krajowe Zawody w Podnoszeniu Ciężarów,
- XIII Ogólnopolskie Regaty Kajakowe Olimpiad Specjalnych.

Rysunek 6: Badania tematyczne związane z sytuacją osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim

- Informacja o realizacji Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2020-2023 od 2021 r;
- Informacja o realizacji Samorządowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2020-2023 od 2023 r;
- Analiza wszystkich rozwiązań prawnych w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w tym analiza aktów prawnych pod kątem Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych - 2022 r;
- Strategia na rzecz osób niepełnosprawnych 2020-2030 - 2019,
- Projekt ustawy o wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych - 2010 r;
- Dane statystyczne Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności 2007-2023,
- Zaburzenia związane z grami internetowymi - charakterystyka i rozpowszechnienie zjawiska oraz jego psychologiczne korelaty wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w województwie kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim - 2018 r;
- Raport dotyczący używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną - 2019 r;
- Ochrona zdrowia w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku.

Wykres 7: Działalność szkół specjalnych w Bydgoszczy w 2024 r.

Szkoły dla dzieci niepełnosprawnych w Bydgoszczy przeprowadziły następujące zajęcia sportowe:

7.1. Zespół Szkół nr 31 w Bydgoszczy, ul. Fordońska 17

- *Klub Olimpiad Specjalnych "Naprzód"*: tenis stołowy, unihokej, boccia, bowling, pływanie, piłka nożna.
- Wydarzenia sportowe:
 - 15.02.2024 Międzyszkolny Turniej Tenisa Stołowego. Liczba uczestników: 12, niepełnosprawność umiarkowana,
 - 06.03.2024 Wojewódzki Konkurs "Herkules". Liczba uczestników: 15, niepełnosprawność umiarkowana,
 - 16.04.2024 Szkolny Turniej "BOCCE". Liczba uczestników: 30, niepełnosprawność umiarkowana,
 - 11.05.2024 I Ogólnopolskie Zawody Terenowe. Liczba uczestników: 32, niepełnosprawność umiarkowana.
- Ekstraklasa piłkarska. Liczba uczestników: 16, niepełnosprawność umiarkowana.

7.2. Zespół Szkół nr 30 w Bydgoszczy, ul. Jesionowa 3A

- *Klub Olimpiad Specjalnych "Pod Jesionem"*: badminton, bocce, kręgle, piłka nożna, pływanie, tenis stołowy, lekkoatletyka

- Wydarzenia sportowe: "Niebieskie Igrzyska", Spotkanie z koszykarzami "Basket 25",

7.3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa I Stopnia nr 6 Specjalna, ul. Grunwaldzka 41

- Imprezy sportowe: "Bydgoszcz zdrowa, wolna od nałogów", Turniej gier (warcaby, ringo)
 - 03.06.2024 Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne z elementami gier sportowych, liczba uczestników: 9; niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, autyzm.
 - 12.10.2024 Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna z elementami gier sportowych, liczba uczestników: 10; niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, autyzm.
 - 12.10.2024 Gry zespołowe są dobre na wszystko, liczba uczestników: 8; niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, autyzm.
- Brak pozalekcyjnych zajęć sportowych.

7.4. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 w Bydgoszczy, ul. Graniczna 12

- *Klub Olimpiad Specjalnych "Tacy sami"*: bocce, tenis, tenis stołowy, koszykówka, łyżwiarstwo, gimnastyka, tenis,
- Imprezy sportowe: "Biegacze z Granicznej", "Każdy jest ważny", Program "Młodzi Sportowcy", Program PFRON "Daj mi szansę!". - 60 osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- Pozalekcyjne zajęcia sportowe:
 - gimnastyka z nietypowym sprzętem: 8 osób,
 - piłka nożna: 8 osób,
 - koszykówka: 8 osób,
 - aktywny powrót do szkoły - zajęcia ogólnorozwojowe - 8 osób.
- Szkoła posiada reprezentantów Polski w Olimpiadach Specjalnych: biegi: 8 osób, badminton: 8 osób.

7.5. Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej im. L. Braille'a w Bydgoszczy, ul. Krasieńskiego 1

- Program "Liczy się aktywność" 2024: biathlon, narciarstwo biegowe, pływanie, rowery tandemowe, lekkoatletyka, rolki, nordic walking, strzelectwo, tenis stołowy dla niewidomych.
- *Akademia Tenisa dla Słabowidzących i Niewidomych Fundacji "Widzimy Inaczej"* (tenis dla niewidomych): 4 zawodników (2 uczniów, 2 absolwentów).

7.6. Zespół Szkół nr 7 ul. Waryńskiego 1

- Finansowanie m.in: Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży z Wadą Słuchu "Serce słyszy serce"
 - 17.10.2024 - "OLIMPIADA SPORTOWA", liczba uczestników - 30, dysfunkcja słuchu.

- Brak pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Rysunek 8: Krótka informacja o sytuacji osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim

Traktat Amsterdamski, który wszedł w życie w 1999 roku, znacznie zwiększył zakres inicjatyw podejmowanych przez Unię na rzecz osób niepełnosprawnych. Głównym celem strategii Unii było stworzenie społeczeństwa otwartego i dostępnego dla wszystkich. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r. oznaczało, że osoby niepełnosprawne mogą oczekiwać korzystnych zmian w zakresie rehabilitacji, w tym dostosowania polskiej polityki społecznej do standardów i zasad unijnych, w szczególności do wspólnotowego programu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w zakresie ochrony zdrowia, pracy, edukacji itp. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych i dostosowując polską politykę społeczną do prawa unijnego, opracowano dla województwa kujawsko-pomorskiego "Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych".

Do opracowania wojewódzkiego programu zobowiązuje również art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 123 poz. 776 z późn. zm.), który określa zadania samorządu województwa. Podstawowym założeniem programu jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i umożliwienie im pełnego rozwoju w sferze społecznej i zawodowej. Uwzględnia on pogląd, że niepełnosprawność jest nie tylko wynikiem uszkodzenia ciała lub choroby, ale także skutkiem barier społecznych, ekonomicznych i fizycznych, jakie osoba niepełnosprawna napotyka w swoim otoczeniu. To nie osoba niepełnosprawna musi dostosować się do środowiska, ale środowisko powinno być dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

W 2005 roku Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął *Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudniania Osób Niepełnosprawnych*. W projekcie odnotowano, że w 1998 r. w województwie kujawsko-pomorskim mieszkało 136.588 osób niepełnosprawnych, tj. 6,5% ogółu ludności, a w 2002 r. liczba ta wzrosła do 303.300 osób, tj. 14,7% ogółu ludności. W 2004 r. struktura poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych wskazywała, że 3,8% populacji niepełnosprawnych posiadało wykształcenie wyższe, 21,7% wykształcenie średnie i policealne, 25,3% wykształcenie zasadnicze zawodowe, 43,1% wykształcenie podstawowe ukończone, 6,0% wykształcenie podstawowe nieukończone i brak wykształcenia szkolnego. Niepełnosprawni mieszkańcy miast mieli znacznie wyższy odsetek osób z wykształceniem wyższym niż niepełnosprawni mieszkańcy wsi (5,6% w porównaniu do 1,1%), a także wykształceniem średnim i policealnym (29,3% w porównaniu do 9,7%) oraz podstawowym i zawodowym (27,4% w porównaniu do 22,0%). Z kolei na obszarach wiejskich większy odsetek osób posiadał wykształcenie podstawowe ukończone (57,5% i 33,9%) oraz niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (9,6% i 3,6%). Niski poziom wykształcenia wynikał z barier architektonicznych w szkołach i uczelniach, barier komunikacyjnych i psychologicznych, problemów związanych z dojazdem do miejsca nauki oraz braku sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy dydaktycznych. Zauważono, że efektem nauczania w placówkach specjalistycznych jest

izolacja osób niepełnosprawnych, co oznacza wykluczenie społeczne. Dlatego tak ważne jest objęcie dzieci niepełnosprawnych powszechną edukacją już od najmłodszych lat, aby wspólnie z rówieśnikami mogły rozwijać swoje umiejętności społeczne i zawodowe potrzebne w codziennym życiu i na rynku pracy.

W województwie kujawsko-pomorskim poradnie psychologiczno-pedagogiczne działają we wszystkich miastach powiatowych. Prowadzą one m.in. poradnictwo dla młodzieży i rodzin, udzielają pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej, umożliwiają wczesną diagnozę i rehabilitację, prowadzą doradztwo zawodowe, wydają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W województwie kujawsko-pomorskim osoby niepełnosprawne miały możliwość nauki w szkołach i placówkach specjalnych, szkołach z oddziałami integracyjnymi oraz w szkołach ogólnodostępnych dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych ruchowo. W 2004 roku do szkół specjalnych w województwie kujawsko-pomorskim uczęszczało 6.598 uczniów niepełnosprawnych, co stanowiło 1,65% wszystkich uczniów w naszym województwie. Spośród nich do szkół specjalnych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną uczęszczało 5.803 uczniów, co stanowiło 1,45% wszystkich uczniów w województwie. Znacznie mniej, bo 1 112 uczniów w województwie kujawsko-pomorskim uczęszczało do szkół z oddziałami integracyjnymi. W 2021 roku Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę w sprawie realizacji *Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych dla województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 - równe szanse 2030+*. Założenia Programu wspierają realizację postanowień ratyfikowanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 6 września 2012 roku *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych*, której wdrożenie przyczyniło się do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im faktycznego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności na zasadzie równości z innymi osobami, w tym niezależnego poruszania się i samodzielnego życia, dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji, informacji i komunikacji, zapewnienia odpowiednich warunków życia oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Program określa podstawowe obszary działania, tj. równość, dostępność, niezależność, edukacja i szkolenia, praca i zatrudnienie, zdrowie, ochrona socjalna, a także uczestnictwo w życiu i korzystanie z praw obywatelskich (ochrona praw obywatelskich). W 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności wynosiła 165 216 osób, w tym 12 909 dzieci. W 2024 r. liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności wynosiła 190 384, w tym 13 568 dzieci (4 938 dziewczynek i 8 630 chłopców). Przyczyny niepełnosprawności u dzieci do 16 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim: 01-U upośledzenie umysłowe (442-kobiety; 828-mężczyźni), 02-P choroby psychiczne (280-F; 793-M), 03-L choroby narządu słuchu (561-F; 898-M), 04-O choroby narządu wzroku (375-F; 475-M), 05-R choroby narządu ruchu (885-F; 985-M), 06-E padaczka (369-F; 416-M), 07-S choroby układu krążenia (904-F; 1412-M), 08-T choroby układu trawiennego (159-F; 178-M), 09-M choroby układu moczowo-płciowego (176-F; 284-M), 10-N choroby neurologiczne (860-F; 1142-M), 11-I inne, w tym choroby zakaźne, choroby narządów dokrewnych np. np. cukrzyca (987-F; 1018-M), 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe (autyzm, Asperger) - (817-F; 2975-M).

W latach 2020-2023 Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy realizował projekt Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pod nazwą *Uniwersytet Równych Szans*.

KAZIMIERZ WIELKI
UNIVERSITY
BYDGOSZCZ

Projekt był realizowany we współpracy ze Zrzeszeniem Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu, Polskim Związkiem Niewidomych, Polskim Związkiem Głuchych, Fundacją Pomocy Osobom Niepełnosprawnym. W latach 2025-2028 kontynuowany jest projekt *Uniwersytet Równych Szans II* dla osób ze specjalnymi potrzebami. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest liderem wśród uczelni w Polsce w ramach działań ukierunkowanych na wsparcie studentów ze specjalnymi potrzebami.

2.3 Środowisko Győr

Autor: Dr Tamás Kertész, Ph.D.

RAPORT KOŃCOWY UNIwersYTETU SZÉCHENYI

Rysunek 1: Wprowadzenie

Uniwersytet Széchenyi István jest dumny z uznania za swoją pracę zawodową, edukację, badania naukowe i odpowiedzialność społeczną.

Studenci, którzy tu studiują, będą nie tylko inżynierami, nauczycielami technicznymi, informatykami, prawnikami, ekonomistami, muzykami, pracownikami służby zdrowia i pracownikami socjalnymi, ale także intelektualistami tego kraju i regionu, którzy również ponoszą odpowiedzialność społeczną.

Jesteśmy wiodącym uniwersytetem w regionie zachodnich Węgier, z 9 aktywnymi wydziałami. Liczba naszych studentów sięga 15 000.

Członkowie **Komisji ds. Równych Szans dla Studentów ze Specjalnymi Potrzebami** pomagają studentom w nauce na uniwersytecie:

Dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia, zaburzenia mowy, osoby z zaburzeniami psychicznymi, niedosłyszające, niepełnosprawne, niedowidzące, uczniowie z autyzmem lub zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Rok akademicki	Liczba uczniów o specjalnych potrzebach
2023/2024	41
2022/2023	45
2021/2022	31
2020/2021	26
2019/2020	78

Rysunek 2: Udogodnienia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami, narzędzia komunikacji informacyjnej

1) Wsparcie w nauce

Zarejestrowani studenci mogą uzyskać różne zniżki na egzaminy, testy i, w stosownych przypadkach, zwolnienia z testów językowych, zapewniając równe szanse w edukacji.

- **Zasiłek mieszkaniowy**

Studenci ze środowisk defaworyzowanych mają prawo do pomocy mieszkaniowej.

- **Dla studentów niepełnosprawnych:**

 - ***Dostępny pokój wieloosobowy***

 - W budynku wielofunkcyjnym dostępnych jest 6 pokoi przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.

- **Budynki z dostępem dla osób niepełnosprawnych i windami**

 - *Budynki kampusu (Plac Uniwersytecki 1.):* Budynek Administracji, Inno-Share, Kampus Zarządzania, Budynki Studiów A, B, C, D, Nowa Przestrzeń Wiedzy, Hala Sportowa Győr City University, Budynek Wielofunkcyjny K1., K0.

 - *Wydziały zewnętrzne:*

 - János Apáczai Csere János Wydział Pedagogiki, Nauk Humanistycznych i Społecznych (Liszt Ferenc utca 42.) Deák Ferenc Wydział Prawa i Nauk Politycznych (Áldozat u. 12.)

 - Wydział Nauk o Zdrowiu i Sporcie (Szent Imre u. 26-28.) Wydział Sztuki (Gárdonyi Géza utca 10.)

- **Dla uczniów niedosłyszących:**

 - ***Tłumacz ustny***

 - Na życzenie pracownicy SINOSZ mogą zapewnić pomoc niesłyszącym i niedosłyszącym studentom.

- **Dla uczniów niedosłyszących: *Mobilny wzmacniacz indukcyjny***

 - Dostępne są cztery przenośne wzmacniacze indukcyjne typu ITS-100SET. Urządzenie przesyła dźwięk przez nadajnik noszony przez instruktora i odbiornik noszony przez osobę noszącą aparaty słuchowe do jej aparatów słuchowych. Urządzenia te są dostępne na stronie w ramach stałego wypożyczenia na cały okres studiów w Uniwersyteckim Centrum Informatycznym po uzgodnieniu z instytucjonalnym koordynatorem ds. równych szans.

- **Dla uczniów niedowidzących:**

 - ***Maszyna do czytania***

 - W Bibliotece Uniwersyteckiej i Archiwum na 2. piętrze znajdują się 2 automaty do czytania.

Rysunek 3: Rola autora

Pracuję na Wydziale Nauk o Zdrowiu i Sporcie Uniwersytetu Széchenyi. Jako delegat uniwersytetu reprezentuję sport osób niepełnosprawnych w miejskiej radzie sportu. Ponadto, jako prezes EMBERSÉG DSE, zapewniamy regularną aktywność fizyczną dla uczniów szkół podstawowych i średnich z trudnościami w nauce. Ta szczególna sieć kontaktów pozwoliła mi swobodnie poruszać się po całym projekcie. Niezależnie od tego, czy patrzymy na to z poziomu uniwersytetu, miasta czy stowarzyszenia.

Nasze instytucje partnerskie były łatwo dostępne, ponieważ z większością z nich współpracujemy regularnie. Znamy i szanujemy swoją pracę.

Miasto Győr przeznacza 10 000 euro rocznie na sport dla osób niepełnosprawnych. Uniwersytet Széchenyi zazwyczaj otrzymuje około 20% tej kwoty w drodze przetargów. EMBERSÉG DSE koordynuje programy integracyjne, które mają głównie charakter rekreacyjny i pomagają kształtować postawy studentów.

- Miejska rada sportu obejmuje sport dla osób niepełnosprawnych.
- Miasto miało również komisarza ds. niepełnosprawności i ambasadora parasportu.
- Liczba integracyjnych programów sportowych, w które jesteśmy aktywnie zaangażowani, rośnie.
 - Bieg charytatywny,
 - Bieg Równych Szans,
 - Ruch dla wszystkich! - Adaptowany Dzień Sportu DO 60,
 - Węgierski Dzień Sportów Para

Staramy się zapraszać media na te wydarzenia.

Rysunek 4: Trudności w identyfikacji na poziomie miasta

- Niewiele informacji jest dostępnych w społeczeństwie miejskim.
- Brak środków na poziomie miasta ~ 10 000 euro - sport dla osób niepełnosprawnych.
- Brak wiedzy, aby uzyskać do niego dostęp.
- Niepotrzebna konkurencja między organizacjami pozarządowymi.
- Spójne działanie - większa baza i siła poparcia.
- 10% populacji to osoby niepełnosprawne; MOŻEMY DZIAŁAĆ.
- BRAK PROFESJONALISTÓW.

Rysunek 5: Produkty/korzyści projektu

- Otworzył się przed nami nowy wymiar: mogliśmy wkroczyć na arenę międzynarodową.
- Było to bardzo motywujące zarówno dla organizatorów, jak i uczestników.
- Moi koledzy również nie mogli się doczekać warsztatów.

- Nauczyliśmy się wielu nowych rzeczy, zarówno ludzkich, jak i metodologicznych, za co jesteśmy wdzięczni.
- Doświadczaliśmy, że nasi partnerzy borykają się z podobnymi trudnościami jak my.
- Mamy nadzieję na wspólne projekty z uczestnikami w przyszłości.

Rysunek 6: Wyniki pierwszego warsztatu

- Udało nam się poprawić warunki zakwaterowania w Olimpijskim Parku Sportowym.
- Uniwersytet uznał, że osiągnęliśmy międzynarodowy poziom.
- Nasza wartość wzrosła również w oczach mediów.
- Korzyści płynące z gry w curling:
 - 26 listopada zorganizujemy mistrzostwa kraju w curlingu stołowym dla uczniów szkół podstawowych i średnich.
 - 28-29 listopada III edycja Move for All! zaadaptowana DO60 Sportnaon będzie pokazem sportu integracyjnego: Floor-Curling.

Rysunek 7: Osobiste doświadczenie autora

Projekt potwierdził potrzebę bycia połączonym. Cieszę się, że mogłam poznać "dobre praktyki" z innych krajów i kręgów kulturowych. Utwierdziło mnie to w przekonaniu, że wyjście poza środowisko domowe może mieć duży wpływ na samopoczucie naszych dzieci. Obawy przed podróżowaniem i przebywaniem z dala od domu okazały się bezpodstawne. Dzieci i młodzi dorośli z czterech krajów szybko nawiązali dobre relacje. Praca z ludźmi o różnej wrażliwości była dla mnie ekscytującym wyzwaniem. Zwiększyło to moją zdolność do kreatywności i różnicowania. Drobne trudności językowe zostały przezwyciężone przez szacunek i miłość do wspólnej sprawy.

- **Naszymi partnerami są:**
 - Węgierski Komitet Paraolimpijski, prezes László Szabó
 - FODISZ, Dyrektor Zarządzający Gábor Topponáry
 - Miasto Győr, Szabolcs Szeles, zastępca burmistrza
 - Uniwersytet Széchenyi István, Prof. Dr. Zsolt Szakály Ph.D. Kierownik Wydziału Nauk o Sporcie
 - Uniwersytet Széchenyi István, Adél Kiviharju-Turi, Centrum Języków i Kultury
 - Biblioteka Powiatowa im. dr Pála Kovácsa - Dyrektor dr Sándor Domonkos Horváth
 - AUDI ETO HC - Ákos Nagy Dyrektor Zarządzający
 - Győr Project Ltd.
 - GYAC
 - RQ Vízi Élmenypark és Gyógyfürdő
- **Naszymi szkołami i instytucjami partnerskimi były:**
 - Arany János EGYMI - Csorna
 - Bárczi Gusztáv EGYMI - Győr
 - Gróf Széchenyi István Népfőiskola

- Éltés Mátyás EGYMI - Mosonmagyaróvár
 - Magyar Műhely Alapítvány AMK - Mezőörs
 - Radó Tibor EGYMI- Győr
- **Mieliśmy partnerów medialnych:**
 - Győr+
 - Kisalföld
 - Origo

2.4. Środowisko Bańskiej Bystrzycy

Autor: doc. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D.

Rysunek 1: Wprowadzenie

Wydział Wychowania Fizycznego, Sportu i Zdrowia dołączył do projektu jako nowo utworzony wydział na Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, który pomimo 67-letniej tradycji w dziedzinie szkolenia ekspertów w dziedzinie sportu z poprzedniego miejsca pracy Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu, nie miał praktycznego doświadczenia w realizacji międzynarodowych projektów koncentrujących się na osobach z różnymi formami niepełnosprawności.

Udział w tym projekcie stanowił dla nas duże wyzwanie, a nasze zaangażowanie postrzegaliśmy jako okazję do poszerzenia naszych kompetencji i portfolio doświadczeń w zakresie tworzenia i wdrażania aktywności fizycznej dla osób niepełnosprawnych. Głównym badaczem i odpowiedzialnym koordynatorem z ramienia FTVŠZ MBU w tym projekcie był doc. dr hab. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D. (psycholog sportowy, ekspert w dziedzinie dydaktyki zawodów i trener karate), który w przeszłości miał doświadczenie w międzynarodowym projekcie CEEPUS o podobnym zakresie.

Rysunek 2: Możliwości sportowe w regionie

Pierwszym zadaniem, które przeprowadziliśmy w ramach projektu, było lokalne badanie możliwości i warunków uprawiania sportu przez osoby z różnymi formami niepełnosprawności w regionie Bańskiej Bystrzycy. Badanie to przyniosło nam cenne informacje i dzięki niemu dowiedzieliśmy się, że w naszym regionie nie ma wielu instytucji, które systematycznie organizowałyby zajęcia sportowe dla młodzieży z różnymi formami niepełnosprawności fizycznej lub intelektualnej.

Jako przykład możemy podać, że w powiatach Bańska Bystrzyca i Zwolen istnieje tylko jedna państwowa placówka medyczna, której jednym ze środków terapeutycznych są ćwiczenia i sport, a placówka ta jest

odwiedzana przez klientów z całej Słowacji. Ponadto w tych okęgach znajdują się 2 prywatne szkoły podstawowe dla dzieci ze specjalnymi potrzebami, a także tylko 2 stowarzyszenia obywatelskie, które zajmują się zajęciami sportowymi dla dzieci z różnymi formami niepełnosprawności.

Z drugiej strony stwierdziliśmy stosunkowo duże zapotrzebowanie z perspektywy mieszkańców regionu na takie instytucje i świadczone przez nie usługi dla osób niepełnosprawnych. W ramach naszego udziału w tym projekcie nasz wydział zwrócił się do Olimpiad Specjalnych Słowacja (www.specialolympics.sk) o współpracę, z którą Uniwersytet Mateja Bela podpisał memorandum o współpracy.

Dzięki temu projektowi sportowcy z niepełnosprawnością intelektualną i trenerzy Olimpiad Specjalnych Słowacja wzięli udział w 3 warsztatach na Węgrzech, w Polsce i Bańskiej Bystrzycy. Wszyscy uczestniczący sportowcy i ich trenerzy ocenili swój udział w warsztatach bardzo pozytywnie, a swoje doświadczenia jako bardzo cenne.

Rysunek 3: Nowe partnerstwa

Jedną z korzyści dla naszego wydziału, która wyraźnie wynikała z naszego udziału w projekcie, był fakt, że w tym roku akademickim wprowadziliśmy obieralny kurs dla naszych studentów koncentrujący się na tworzeniu programów ćwiczeń dla osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, w którym dyrektor Olimpiad Specjalnych będzie również uczestniczył jako wykładowca. Kluczowym rezultatem tego projektu i współpracy naszego wydziału z Olimpiadami Specjalnymi Słowacja było włączenie nowej specjalizacji trenerskiej "Trener osób z niepełnosprawnością intelektualną" do programu studiów trenerskich. Jest to unikalny program studiów, który nie został wcześniej wdrożony na Słowacji i wierzymy, że dzięki naszej współpracy z Olimpiadami Specjalnymi Słowacja i naszemu doświadczeniu z realizacji tego projektu, przygotujemy wysokiej jakości ekspertów w dziedzinie sportu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

3. Charakterystyka uczestników

Projekt finansował maksymalnie 4 uczestników/sportowców i 2 osoby towarzyszące z każdego kraju i dla każdego warsztatu. Nie ograniczał składu uczestników w zależności od niepełnosprawności, zalecany wiekiem była młodzież. Zalecano również udział osób niezarejestrowanych w klubie. To samo dotyczyło osób towarzyszących. Skład wszystkich uczestników został wybrany przez liderów partnerów po uzgodnieniu w konsultacjach online. W związku z tym zastosowano prostą ankietę w celu określenia motywacji do uczestnictwa lub powodów nieuczestniczenia (*patrz ZAŁĄCZNIK 2*)

Według obliczeń mechanicznych, teoretycznie 48 sportowców mogło wziąć udział i otrzymać 48 odpowiedzi na ankietę. Założenie to nie było prawdziwe, ponieważ w niektórych przypadkach liczba 4 nie została osiągnięta; w niektórych przypadkach jeden sportowiec ukończył wszystkie 3 warsztaty. Ten sam model dotyczył osób towarzyszących. Osoby towarzyszące pomagały sportowcom z MP w wypełnianiu ankiety. Inne osoby z grona lokalnych organizatorów i sympatyków, rodziców lub uczniów szkół uczestniczyły w warsztatach. Nie były one objęte ankietą, ani nie opracowywano dla nich statystyk. Ich zainteresowanie zostało udokumentowane zdjęciami i nagraniami wideo.

3.1. Charakterystyka sportowców

Charakterystyka uczestników wynikała z tego, czy podróżowali do miasta partnerskiego, czy byli członkami drużyny macierzystej. Ich wiek odpowiadał zasadom projektu - młodzi ludzie, tj. od 15 do około 22 lat. Skład według DG został określony przez cel warsztatów:

- *Bydgoszcz*: zajęcia ruchowe i sportowe skierowane do osób z dysfunkcją wzroku (kręgle, tenis, strzelectwo, show-down, zabawne sztafetowe gry zespołowe);
- *Győr*: gry z celowaniem (stołowe, curling halowy, curling na lodzie), para-hokej;
- *Bańska Bystrzyca*: zawody lekkoatletyczne w ramach Olimpiad Specjalnych.

Ponadto uczestniczyło 3 niesłyszących sportowców (w różnych warsztatach) i młodzież z MP z DS. Równowaga płci wśród sportowców nie była zachowana w danej aktywności fizycznej, ale ogólnie była. Zawodnicy pochodzili z miast liczących ponad 50 000 mieszkańców, co zapewniało wystarczający zakres usług zdrowotnych i społecznych. Tak było również w przypadku uczestników z Győr, którzy mieszkali w miejscowości poniżej 2000 mieszkańców, ale w zunifikowanym Instytucie Edukacji Specjalnej dla Szkół Podstawowych i Średnich. W instytucie tym działa uczniowskie stowarzyszenie sportowe Humanity. Model ten wydaje się być skuteczny, ponieważ zapewniono tu liczne zajęcia sportowe (lekkoatletyka, jazda na rowerze, pływanie i wiele innych). Ponadto osobami towarzyszącymi byli głównie nauczyciele z tej szkoły. *Inny model*: sportowiec żyje w rodzinie, uczęszcza do odpowiedniej instytucji edukacyjnej lub zatrudnienia wspomaganego, aktywność fizyczna jest wspierana przez rodziców w ramach życia rodzinnego lub rodzic jest nawet trenerem grupy zarejestrowanej w systemie sportu dla osób niepełnosprawnych (często w ramach SO, w pewnym stopniu także w sportach niesłyszących i para-sportowych).

Sportowcy określili motywy włączenia do sportu:

"Lubię sport"; "Mam tam przyjaciół"; "Byłem zachęcany i wspierany przez rodziców, szkołę"; "Racjonalne powody zdrowotne lub wygląd ciała są marginalne".

Jako przeszkody, stwierdzili:

"Odległości i transport"; "brak klubów w ogóle lub sportów, które lubię"; "trudności finansowe w rodzinie i klubie".

3.2. Charakterystyka osób towarzyszących

Informacje e-mailowe od partnerów stanowiły podstawę podrozdziału 3.2. Ważną informacją było to, w jaki sposób stali się oni członkami projektu V4 - EMPIH i jak skompletowali zespół współpracowników i delegację. Było to dodatkowe pytanie w porównaniu ze sportowcami.

- **Bydgoszcz**
 - Przyczyny i determinanty składu delegacji.
 - Skład delegacji - zgodnie z wymaganiami projektu:
 - *Adam Szulc, Bartłomiej Niespodziński*: partnerzy projektu. Obaj Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. Zaangażowanie w sport i aktywność fizyczną osób niepełnosprawnych w ramach pracy zawodowej na uczelni. Doświadczenie w realizacji projektów naukowych i społecznych, kilka lat temu V4 z innymi partnerami, zainteresowania naukowe w zakresie sportu osób niepełnosprawnych.
 - *Magdalena Tokarczyk*: opiekun szkolny, osoba aktywna, przyjaciel młodzieży w szkole. *Katarzyna Bełcikowska*: opiekun uczniów wyznaczony przez dyrektora szkoły.
 - Wcześniejsze kontakty z członkami delegacji: nie mieliśmy wcześniej kontaktu; kontakt został nawiązany na potrzeby projektu.
 - Główne problemy zarządzania w okresie tworzenia zespołu
 - Wymagało to nawiązania osobistych kontaktów z bydgoskimi placówkami oświatowymi po zmianie dyrekcji.
 - Niepełnoletni uczniowie musieli uzyskać paszporty w krótkim czasie.
 - Problemem były restrykcyjne przepisy, które pozwalały uczniom na wyjazdy zagraniczne nie organizowane przez szkołę, ale przez organizację zewnętrzną.
 - Szkoły dla osób niepełnosprawnych były otwarte na udział w projekcie.
 - Po pokonaniu początkowych trudności nie było żadnych problemów. Uczniowie i opiekunowie chętnie brali udział w projekcie, ponieważ poznawali nowych, ciekawych ludzi z różnymi niepełnosprawnościami.
- **Győr**
 - Przyczyny i czynniki determinujące skład delegacji
 - Skład delegacji - zgodnie z wymaganiami projektu
 - Skład węgierskiej delegacji różnił się w zależności od miejsca realizacji projektu.
 - *Tamás Kertész*, adiunkt na Uniwersytecie Széchenyi István, był stałym uczestnikiem warsztatów jako partner projektu. Pracuje na Wydziale Nauk o Sporcie na Wydziale Nauk o Zdrowiu i Sporcie i w ostatnich latach odegrał znaczącą rolę w organizacji i koordynacji sportu dla osób niepełnosprawnych w Győr. Uniwersytet Széchenyi był reprezentowany na imprezie zamykającej przez Norberta Kovácsa jako facylitatora, który

był poruszony wydarzeniami programu Funduszu Wyszehradzkiego i dołączył do programu Brno z zamiarem budowania relacji. Z niecierpliwością czekamy na dalszą współpracę i badania naukowe z uczestniczącymi uniwersytetami w przyszłości.

- Warsztaty zostały świadomie zaproszone, a zespół podróżujący składał się z edukatorów z instytucji, które były częścią delegacji. Było to również wspaniałe doświadczenie dla kolegów, którzy pracowali razem zawodowo. Mogli również doświadczyć zachowania swoich uczniów w zupełnie innym środowisku niż zwykle. Byli odpowiedzialni za wybór dzieci i wykorzystali ich udział jako nagrodę, uznając wcześniejsze osiągnięcia społeczne i sportowe swoich dzieci.
- o Wcześniejsze kontakty z członkami delegacji:
 - Mieliśmy wcześniejsze kontakty z węgierską delegacją, ale zagranicznych partnerów poznaliśmy dopiero w związku z projektem. Tamás Kertész jest prezesem EMBERSÉG DSE, okręgowej organizacji członkowskiej FODISZ. Stowarzyszenie organizuje okręgowe olimpiady dla uczniów i rekreacyjne programy sportowe (około 10-12 imprez rocznie), w których regularnie uczestniczą nasze szkoły partnerskie. Ta dotychczasowa współpraca przyczyniła się do udanego udziału w projekcie.
- o Główne problemy zarządzania w okresie tworzenia zespołu
 - Z tego punktu widzenia mamy szczęście, ponieważ mamy dobre relacje ze szkołami dzięki naszej profesjonalnej współpracy, a uczestnictwo przebiegło sprawnie. Podobnie, jesteśmy osadzeni w życiu sportowym i kulturalnym miasta poprzez stowarzyszenie i otrzymaliśmy odpowiednie wsparcie od władz oświatowych.
 - Być może mógłbym wspomnieć o realizacji podróży, wynajmie pojazdów oraz ich licencjonowaniu i ubezpieczeniu. Również uzyskiwanie formularzy zgody rodziców było wolniejsze.
 - Chciałbym również wspomnieć o trudnościach językowych, ale partnerzy byli bardzo pomocni w ustanowieniu odpowiednich kanałów komunikacji, dzięki profesorowi Válkovie i Vojtěchowi. Jednak miłość do sportu i naszego zawodu oraz wsparcie, jakie otrzymaliśmy od partnerów, przewyciężyły te trudności.
- **Bañska Bystrzyca**
 - o Przyczyny i czynniki determinujące skład delegacji
 - o Skład delegacji - zgodnie z wymaganiami projektu
 - Skład słowackiej delegacji na poszczególnych warsztatach i spotkaniach projektu zmieniał się w zależności od programu i złożoności zajęć sportowych. Trzon słowackiej delegacji stanowili członkowie Olimpiad Specjalnych Słowacja.
 - Liderem zespołu badawczego z Republiki Słowackiej był Ass. Prof. Miroslav Sližik, doktorant i badacz na Wydziale Sportu i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, który był stałym uczestnikiem wszystkich spotkań, seminariów i warsztatów jako partner projektu. Miroslav Sližik pracuje na Wydziale Sportu i Nauk o Zdrowiu UMB od 2002 roku; od dawna zajmuje się zastosowaniem sztuk walki, psychomotoryki i psychologii w procesie wychowania fizycznego. Ważną częścią słowackiego zespołu byli przedstawiciele Słowackiej

Narodowej Organizacji Olimpiad Specjalnych, reprezentowani przez dyrektora mgr Evę Gažovú. Dzięki temu projektowi nawiązano bardzo ważną ścisłą współpracę między Olimpiadami Specjalnymi Słowacja a Wydziałem Sportu i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Mateja Bela, który podpisał umowę o współpracy w trakcie trwania projektu. Kluczowym rezultatem tej aktywnej współpracy jest między innymi stworzenie i otwarcie nowego programu studiów dla trenerów osób z niepełnosprawnością intelektualną. Oprócz wykładowców i doktorantów Wydziału Sportu i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Mateja Bela oraz członków Olimpiad Specjalnych Słowacja, w organizację spotkania i warsztatów w Bańskiej Bystrzycy aktywnie włączyły się lokalne organizacje sportowe Lemra Bańska Bystrzyca i Młodzieżowe Centrum Sztuk Walki Budokan Zwoleń, które są znane w regionie ze swojego bogatego doświadczenia w pracy społecznej z młodzieżą sportową. Trzecie wydarzenie projektu w Bańskiej Bystrzycy zostało otwarte przez rektora Uniwersytetu Mateja Bela Ass. Vladimír Hiadlovský, prodziekan Wydziału Sportu i Nauk o Zdrowiu mgr Juraj Kremnický, Ph.D. i mgr Miroslava Rošková, Ph.D., a także dyrektor krajowy Olimpiad Specjalnych na Słowacji mgr Eva Gažová. Partnerzy uczestniczący w projekcie mieli okazję doświadczyć bardzo bogatego programu w Bańskiej Bystrzycy, który obejmował krajowe mistrzostwa Słowacji w lekkoatletyce dla sportowców niepełnosprawnych intelektualnie.

- Wcześniejsze kontakty z członkami delegacji
 - Mamy już wspólną historię z zagranicznymi partnerami ze środowiska akademickiego w Czechach i Polsce w ramach wzajemnej współpracy naukowej i pedagogicznej. Główny badacz projektu dla Republiki Słowackiej, Ass. Prof. Miroslav Sližik, Ph.D. uczestniczył w przeszłości w podobnych projektach w ramach europejskiego programu CEEPUS. Dzięki jego osobistej inicjatywie i zaangażowaniu nawiązano współpracę z Olimpiadami Specjalnymi Słowacja, a my mieliśmy okazję zapoznać się z poszczególnymi aktorami i członkami słowackiej delegacji uczestniczącej w projekcie tylko dzięki realizacji projektu.
- Główne problemy zarządzania w okresie tworzenia zespołu
 - W kontekście zarządzania składem zespołów na poszczególne imprezy, mieliśmy szczęście mieć bardzo pozytywną i aktywną współpracę z Olimpiadami Specjalnymi Słowacja, dzięki czemu nie mieliśmy najmniejszych trudności z rekrutacją poszczególnych członków zespołów z szeregów sportowców, trenerów i osób towarzyszących. Nasz drugi partner, Sport Resort and Congress Hotel Tennis Zvolen, który użyczył nam swojego mikrobusu, bardzo pomógł nam w organizacyjnym i technicznym zapewnieniu wyjazdów do zagranicznych partnerów. Mieliśmy również doskonałą współpracę z rodzicami i trenerami sportowców, którzy chętnie uczestniczyli we wszystkich niezbędnych zadaniach organizacyjnych i dzięki którym mogliśmy z powodzeniem realizować wspólne cele projektu. Z radością w sercu możemy powiedzieć, że sport łączy, niweluje różnice i stwarza szanse dla wszystkich bez wyjątku.

- **Brno**

- Przyczyny i czynniki determinujące skład delegacji
- Skład delegacji - zgodnie z wymaganiami projektu
 - *Vojtěch Kocůrek*: lider projektu - Emilova vzdělávací, z.ú. Działalność zawodowa i wolontariacka w sporcie dla osób niepełnosprawnych w ramach Fundacji Emil i klubów parasportowych. Starania o stworzenie sensownego projektu dla praktyki, a następnie wdrożenie i osiągnięcie odpowiednich wyników.
 - *Hana Válková*: współprowadząca projekt: wieloletnia działalność zawodowa i wolontariacka w sporcie dla osób niepełnosprawnych, w ramach uniwersyteckich europejskich projektów adaptowanego wychowania fizycznego i sportu, wysiłki na rzecz stworzenia znaczącego projektu, a następnie jego wdrożenia.
- Wcześniejsze kontakty z członkami delegacji: tylko z krajowymi organizatorami/partnerami projektu.
- Główne problemy związane z zarządzaniem w okresie ustalania składu zespołu: tylko z zapewnieniem partnerów z V4, aby osiągnąć taką samą atrakcyjność programu dla całej delegacji, zwłaszcza dla sportowców/niepełnosprawnych uczestników.

Wcześniejsze kontakty z członkami delegacji: tylko z krajowymi i częściowo zagranicznymi organizatorami/partnerami projektów poprzez kontakt z uniwersytetami, nie z innymi uczestnikami delegacji.

- Główne problemy związane z zarządzaniem w okresie tworzenia zespołu: pozyskanie partnerów ze wszystkich krajów V4. Kilku potencjalnych partnerów uniwersyteckich odmówiło, ponieważ byli zainteresowani przede wszystkim projektami badawczymi i lepiej finansowanymi. Dlatego obecnym partnerom (i ich uniwersytetom) dziękujemy i dziękujemy za ich wsparcie dla praktyki. Organizując uczestników warsztatów, należy zebrać znane grupy z różnych dziedzin (słuch, wzrok, DS, SO), stworzyć zgrany zespół w krótkim czasie oraz zapewnić poczucie bezpieczeństwa i współpracy.
 - Nie wymieniamy nazwisk innych osób, ponieważ były one na zmianę ze względu na skład grupy. Byli to rodzice, członkowie rodziny, a w 2 przypadkach matka na stanowisku trenera.
 - *Ogólna charakterystyka osób towarzyszących*: jedna osoba towarzysząca była odpowiedzialna za 3-4 sportowców, w dzień i w nocy. Wszyscy mieli wieloletnie doświadczenie w sporcie z osobami niepełnosprawnymi. Ze względu na to doświadczenie byli w wieku od 30 lat wzwyż, ale także 50 lub 60 lat. W przypadku studentów towarzyszących (staż), około 20 lat. Pochodzili z miast partnerskich lub mniejszych miast w promieniu 50 km, w których istniały już pewne usługi społeczne lub szkoły specjalne. Byli z nimi w długotrwałym kontakcie lub bezpośrednio z ich pracownikami. Stamtąd rekrutowano uczestniczących sportowców. Osobami towarzyszącymi byli również rodzice, a w 2 przypadkach także trenerzy. Selekcja (czasami raczej rekrutacja) odbywała się albo spośród uczniów danej instytucji ze względu na dobre wyniki w pracy i koncentrację na sporcie, albo na podstawie chęci rodziców.

Osoby te nie miały wcześniejszych powiązań z innymi, ale stworzyły przyjazne relacje podczas warsztatów i zainteresowanie przyszłą współpracą.

- *Podobnie* jak sportowcy, uważają, że następujące problemy to brak informacji dla rodzin i nauczycieli, słabe zainteresowanie, powolne rozwiązania w polityce miejskiej w zakresie sportu rekreacyjnego dla młodzieży niepełnosprawnej, w tym przestrzeni i finansów, trudności w korzystaniu z transportu, brak czasu dla sportowców i trenerów, ponieważ uczestnicy zawodów na tym poziomie sportu nie są zwolnieni z nauki lub zatrudnienia, a przede wszystkim brak kompetentnych trenerów lub trenerów.
Chętnie przyjęliby również 2 eskorty na 4 zawodników.

4. Osobiste postrzeganie warsztatów

Uważamy, że osobiste spostrzeżenia wszystkich partnerów są ważną częścią projektu. Ich autorefleksja jest ważna, ponieważ pozwala nam porównać podobieństwa i różnice między krajami V4. Partnerzy mogli wybrać dowolną formę: raport z faktami, osobiste oświadczenie itp. Te doświadczenia i komentarze zostały następnie omówione na konferencji końcowej w Brnie i nagrane. Końcowe uwagi zostały zawarte w podsumowaniu (*patrz 5*).

4.1. Warsztaty w Győr

Lider organizacyjny: Dr Tamás Kertész (Uniwersytet Szécheny Istvan)

Źródło: Archiwum dokumentów projektowych

Ponieważ projekt koncentruje się na metodach pracy podczas wydarzeń sportowych, innymi słowy na zasadach i umiejętnościach zarządzania wydarzeniami sportowymi, które powinny przyczynić się do bio-psycho-społecznych treści zdrowotnych, chciałbym podsumować, czy dwudniowe warsztaty spełniły te cele. Autorzy twierdzą, że tak. Niech czytelnicy sami podsumują - patrz załączona krótka dokumentacja fotograficzna.

Focus: sporty zimowe

Termin: 9-10 lutego 2024 r.

Miejsce: Węgry, Győr

Aftermovie: <https://youtu.be/-5lj9-XGtgk>

Partnerzy warsztatów:

- Fundacja Béndekpuszta Mosolyölgy
- Dr. Kovács Pál Biblioteka i przestrzeń społeczna.
- FODISZ
- EMBERSÉG DSE
- Uniwersytet ludowy Gróf Széchenyi István
- GYAC

- Miasto Győr
- GYŐRI ETO HC
- Węgierska Fundacja Warsztatowa
- Węgierski Komitet Paraolimpijski
- RQ Water Experience Park and Spa

Partnerzy medialni:

- Kisalföld
- Győr+ media

Uczestnicy:

- Na zaproszenie Katedry Nauk o Sporcie Wydziału Nauk o Zdrowiu i Sporcie Uniwersytetu Széchenyi István do Győr przyjechała młodzież niepełnosprawna z Polski, Czech i Słowacji. 17 osób z krajów V4 dołączyło do węgierskich sportowców oraz ich trenerów i pomocników.
- Bárczi Gusztáv EGYMI był reprezentowany przez kolegów z instytucji partnerskich EMBERSÉG DSE.

Program 9 lutego

- Pierwsze warsztaty rozpoczęły się oficjalnym otwarciem projektu w dniu 9 lutego o godzinie 13.00 w Olimpijskim Parku Sportowym, w którym uczestniczył Prezes Węgierskiego Komitetu Paraolimpijskiego, Pan László Szabó oraz Dyrektor Departamentu Sportu Miasta Győr. Kierownik Wydziału Języków Obcych tłumaczył przemówienie powitalne prof. dr Zsolta Szakály'ego.
- Tamás Kertész, adiunkt na Uniwersytecie Széchenyi, prezes Emberség DSE, głównego organizatora warsztatów, powitał gości.
- Po przemówieniu powitalnym odbyła się krótka rozgrzewka, podczas której każdy członek delegacji i wolontariusze, którzy do nich dołączyli, musieli zapisać, jakie sporty zimowe znają. Pod koniec wyznaczonego czasu zostały one wymienione i zapisane na flipcharcie, a następnie wyszukano zdjęcia odpowiednich sportów zimowych, aby pomóc im je zapamiętać i nauczyć się ich bardziej dogłębnie.
- Po krótkiej sesji "treningu mózgu" kierownik klubu hokejowego Győri ETO przedstawił prezentację na temat historii sportów lodowych w mieście w formie prezentacji Power Point. Opisał przeszłe i obecne możliwości dla mieszkańców miasta, studentów i osób niepełnosprawnych. Oprócz hokeja i tańca na lodzie skupiono się również na curlingu.
- Po sprzedaży uczestnicy zostali zapoznani z zasadami gry w curling. Następnie każda delegacja miała okazję sprawdzić swoje umiejętności przy stole w grze planszowej. (Na marginesie, wydarzenie to zaowocuje mistrzostwami w curlingu stołowym jesienią 2024 roku).
- Po krótkim poczęstunku przenieśliśmy się do hali sportowej OSP, gdzie poznaliśmy piękno curlingu na trudniejszym poziomie, zbliżając się do prawdziwej gry. Curling na parkiecie miał w zanadrzu kilka poważnych wyzwań. Wewnątrz hali mogliśmy z pomocą instruktorów spróbować swoich sił w halowej wersji oryginalnej gry.
- O godzinie 17.00 udaliśmy się do Biblioteki Powiatowej, gdzie zwiedziliśmy wystawę historii miejskich olimpiad, która została powiększona o olimpijską spuściznę historyczną dr László Gönczöla. Pan Gönczöl był jednym z nauczycieli, którzy zrobili wiele dla wyrównywania szans naszych niepełnosprawnych

współobywateli, dla poprawy ich warunków życia i zdrowia. Dr Lászlóné Gönczöl i Szabolcs Szeles, zastępca burmistrza Győr, również powitali gości.

- Po powrocie do hostelu podano kolację, po której odbyła się profesjonalna dyskusja dla liderów.

Program na 10 lutego

10 lutego kontynuowaliśmy 1. warsztaty. Po śniadaniu udaliśmy się do Hali Lodowej NEMAK. Po krótkim szkoleniu na temat zapobiegania wypadkom, uczestnicy mogli wypróbować sprzęt do hokeja na lodzie. Dzięki uprzejmości Węgierskiego Związku Parahokeja nasze dzieci i ich przedsiębiorczy opiekunowie mogli spróbować, jak wygląda parahokej. Można było również spróbować curlingu w prawdziwych warunkach. Było to nowe doświadczenie. Nasze wydarzenie odwiedził również opiekun projektu V4.

Po prawie 2 godzinach aktywności na lodzie nastąpiło wejście na lód. Alternatywnie uczestnicy mieli okazję obejrzyć turniej łyżwiarski U18.

Relacje w mediach

Lokalne media relacjonowały to wydarzenie w następujący sposób:

- <https://www.facebook.com/gyorplusz/videos/352605150933357/>
- <https://www.kisalfold.hu/helyi-sport/2024/02/parasport-gyor-fogyatekossaggal-elok?fbclid=IwAR3t0U2JgDRbzZOoh57NZSiIQBYK2NH8hKQafsgooyWYT-Y6PiKqymbPEIlg>
- <https://www.gyorplusz.hu/sport/lenyugozo-jegsportok-kiemelkedo-tehetsegek-ujabb-egyedulallo-esemeny-gyorben/?fbclid=IwAR39QsJlOjFCOfjybVDQuSfvArM84uUcGBT4ulFLhwbT77Ko9CHivcxMJoo>

Zarządzanie warsztatem

- Wczesne wzajemne informowanie się w zespole poprzez terminowo ogłaszane spotkania online, dotyczące logistyki (transport, przyjazdy, daty, skład delegacji, zakwaterowanie i program).
- Wybór miejsca: Olympic Sports Park w Győr, wybudowany w 2017 roku na potrzeby młodzieżowych igrzysk olimpijskich. Całe zaplecze w jednym centrum: parking, zakwaterowanie, catering, sale dydaktyczne i siłownie. Na zewnątrz, ale w optymalnej odległości środkami transportu publicznego, Biblioteka i Przestrzeń Społeczna, Wystawa Historii Olimpijskiej i Centrum Sportów Lodowych Győr.
- Promocja: rollupy, banery, zapewnienie VIP-ów, takich jak przewodniczący Węgierskiego Komitetu Paraolimpijskiego, László Szabó; dziekan wydziału: Prof. Dr. Zsolt Szakály, Ph.D, Szécheny Istvan University, Faculty of Health and Sport Science, przedstawiciel miasta oraz klubu sportowego.
- Monotematyczna treść zgodna z regulaminem projektu, zrównoważona teoria i praktyka oraz adekwatność treści dla osób z daną niepełnosprawnością.
- Odpowiedni czas: bez przestojów lub odwrotnie, bez pośpiechu i stresu. Oczywista współpraca między wydarzeniem (i osobą Tamásza), np. podczas zmiany i

ciągłości przestrzeni, włączenia klubu, szkół specjalnych, wolontariuszy i innych osób wspierających, kontekstów finansowych i środowiskowych.

- Włączenie sutka kulturowego: wizyta w muzeum sportu i domu kultury, zapoznanie się z ośrodkami sportowymi oraz obecność ośrodków dla mieszkańców, w tym zajęcia dla rodziców i dzieci, w tym uczestników niepełnosprawnych.

4.2. Warsztaty w Bydgoszczy

Liderzy organizacyjni: Dr Adam Szulc, Dr Bartłomiej Niespodziński (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

Źródło: Archiwum dokumentów projektowych

Focus: Sport dla niewidomych

Termin: 26-26 kwietnia 2024 r.

Miejsce: Polska, Bydgoszcz

Aftermovie: <https://www.youtube.com/watch?v=250apoSjVK8>

Współpraca regionalna

Projekt został zatwierdzony przez Władze Rektorskie Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W ramach Uniwersytetu realizatorzy grantu, dr Adam Szulc i dr Bartłomiej Niespodziński, realizowali grant we współpracy z prof. dr. hab. Markiem Macko, prorektorem ds. organizacji, współpracy i rozwoju Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Bezpośrednim przełożonym była prof. Małgorzata Żychowska, kierownik Zakładu Biologicznych Podstaw Wychowania Fizycznego.

Przygotowania do realizacji założeń Grantu rozpoczęły się w listopadzie 2023 roku. Na podstawie "KARTY KREDYTOWEJ" (patrz ZAŁĄCZNIK 1.).

Nawiązano współpracę z:

- Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
- Pełnomocnik Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Pełnomocnik Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ds. Uzależnień, HIV i AIDS,
- Pełnomocnik Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ds. Równego Traktowania,

- Zastępca Prezydenta Miasta Bydgoszczy,
- Szkoły dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Bydgoszczy,
- Prezesi bydgoskich klubów sportowych osób niepełnosprawnych: "START" Bydgoszcz, "Łuczniczka" Bydgoszcz, "Braille'a" Bydgoszcz.

Podczas warsztatów w CZ, SK i HU głównym partnerem była Szkoła nr 7 dla Dzieci i Młodzieży Niedosłyszącej w Bydgoszczy. W każdej wycieczce uczestniczyła inna grupa osób (opiekunów i młodzieży) z tej szkoły.

W dniach 26-27 kwietnia 2024 r. dr Adam Szulc i dr Bartłomiej Niespodziński zorganizowali warsztaty zatytułowane "Sport dla niewidomych" na obiektach sportowych należących do miasta Bydgoszczy: Centrum Sportu "Zawisza Bydgoszcz", obiektach sportowych i salach wykładowych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Patronat nad bydgoskim warsztatem objął:

- Minister Spraw Zagranicznych - Radosław Sikorski,
- Wojewoda Kujawsko-Pomorski - Michał Szybel,
- Prezydent Miasta Bydgoszczy - Rafał Bruski.

Warsztaty dotyczyły sportu dla niewidomych: tenis dla niewidomych, goalball, showdown, strzelectwo dla niewidomych oraz zawody sportowe dla dzieci i młodzieży ze wszystkich bydgoskich szkół dla dzieci niepełnosprawnych.

W zawodach wzięło udział około 90 uczniów z:

- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej im. L. Braille'a (<https://www.braille.bydgoszcz.pl/>),
- Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niesłyszącej (<https://www.oswnr2.bydgoszcz.pl/>),
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 (<http://www.sosw3.bydgoszcz.pl/>),
- Zespół Szkół nr 7 w Bydgoszczy, Szkoła Podstawowa nr 48 z Oddziałami dla Niesłyszących, XVII Liceum Ogólnokształcące dla Niesłyszących w Bydgoszczy (<https://zsnr7.net/>),
- Zespół Szkół Specjalnych nr 30 w Bydgoszczy (<https://zs30.edu.bydgoszcz.pl/>),
- Zespół Szkół Specjalnych nr 31 w Bydgoszczy (<https://zs31.edu.bydgoszcz.pl/>),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa I stopnia nr. 6 Specjalna w Bydgoszczy (<https://bs06.edu.bydgoszcz.pl/>),
- Stowarzyszenie "Visus Supremus" w Bydgoszczy (<http://www.supremus.bydgoszcz.pl/>).
- W organizację warsztatów tenisa dla niewidomych zaangażowały się Polski Związek Tenisowy oraz Kujawsko-Pomorski Związek Tenisowy, a także Fundacja Widzimy Inaczej - organizator tenisa dla niewidomych w Polsce.

W ramach bydgoskich warsztatów zorganizowano również spotkanie z przedstawicielami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Prezydenta Miasta Bydgoszczy, dyrektorów bydgoskich szkół specjalnych oraz prezesów klubów sportowych osób

niepełnosprawnych. Podczas spotkania omówiono kwestie związane z organizacją sportu i aktywności fizycznej w Bydgoszczy.

W spotkaniu uczestniczyli:

- Paweł Bednarski, Pełnomocnik Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ds. Osób Niepełnosprawnych (<https://bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/22/pelnomocnicy-wojewody.html>),
- Anna Niewiadomska, Pełnomocnik Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ds. Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- Monika Tabisz - Naczelnik Wydziału Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy (<https://bip.um.bydgoszcz.pl/arttykul/677/106>),
- Radosław Cichański, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Bydgoszczy ds. Osób Niepełnosprawnych (<https://www.bydgoszcz.pl/miasto/osoby-niepelnospprawne/pelnomocnik-prezydenta-miasta-bydgoszczy-ds-osob-z-niepelnospprawnościami/>).
- Waldemar Adamczak - Prezes Zrzeszenia Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych "Start Bydgoszcz" (<https://startbydgoszcz.pl/>);
- Łukasz Skąpski - Prezes Klubu Sportowego Niewidomych "Łucniczka" Bydgoszcz (<http://www.xn--uczniczka-pub.org.pl/index.php/contact>),
- Kazimierz Fiut - dziennikarz sportowy i wychowawca w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej,
- Beata Gałgańska - Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej im;
- Maciej Żelski reprezentował Ryszarda Bieleckiego, dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszającej i Niesłyszającej,
- Alicja Kruzel - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 3 (w zastępstwie Pana Krzysztofa Nowaczyka),
- Jarosław Szczepaniak - Zespół Szkół nr 7 w Bydgoszczy, Szkoła Podstawowa nr 48 z Oddziałami dla Niesłyszających, Liceum Ogólnokształcące nr 17 dla Niesłyszających,
- Ilona Zygałto - Zespół Szkół Specjalnych nr 30,
- Łukasz Dąbrowski - Zespół Szkół Specjalnych nr 31,
- Justyna Pokorska-Kawa - Zasadnicza Szkoła Zawodowa I stopnia nr 6 Specjalna
- dr. Miroslav Sližik - Uniwersytet Mateja Bela, Bańska Bystrzyca, Słowacja,
- prof. Hana Válkova - Uniwersytet Masaryka, Brno, Republika Czeska
- Dr Kertész Tamás Uniwersytet w Győr, Węgry
- Mgr. Vojtech Kocůrek - Emil Open, Brno, Czechy

Spotkanie poprowadzili dr Adam Szulc i dr Bartłomiej Niespodziński.

Wieczorem uczestnicy grantu wyszehradzkiego wzięli udział w rejsie po Brdzie statkiem turystycznym "Słonecznik". Rejs został ufundowany przez Patrona Honorowego - Prezydenta Miasta Bydgoszczy Rafała Bruskiego (<https://bydgoszczinformuje.pl/rejsy-po-brdzie-wisle-i-kanale-bydgoskim-2024-czym-gdzie-i-w-jakiej-cenie/>; <https://visitbydgoszcz.pl/pl/kontakt>).

4.3. Warsztaty w Bańskiej Bystrzycy

Lider organizacyjny: doc. Mgr. PhDr. Miroslav SLIŽIK, Ph.D. (Wydział Nauk Sportowych i Zdrowia MBU Banská Bystrica)

Źródło: Archiwum dokumentów projektowych

Skupienie: Sport dla osób niepełnosprawnych umysłowo z naciskiem na lekkoatletykę i sztuki walki.

Termin: 19-21 czerwca 2024 r.

Miejsce: Słowacja, Bańska Bystrzyca

Aftermovie: <https://www.youtube.com/shorts/IgcUzUmB2Mc>

Wprowadzenie

Zorganizowaliśmy trzecie warsztaty tego projektu na Słowacji w Bańskiej Bystrzycy na Wydziale Wychowania Fizycznego, Sportu i Zdrowia Uniwersytetu Mateja Bela w dniach 19-21 czerwca 2024 roku. Oprócz FTVŠZ Uniwersytetu Mateja Bela (www.ftvsz.umb.sk), byliśmy w stanie zorganizować warsztaty głównie dzięki naszej ścisłej współpracy z Olimpiadami Specjalnymi Słowacja (www.specialolympics.sk), reprezentowanymi przez dyrektor krajową mgr Evę Gažovą. Innymi partnerami, którzy uczestniczyli w organizacji naszych warsztatów, było stowarzyszenie obywatelskie Lemra Banská Bystrica (www.ozlemra.sk) oraz Młodzieżowe Centrum Sztuk Walki Budokan Zvolen (<https://www.facebook.com/budokan.zvolen/>).

Partnerzy

Partnerami, którzy wsparli nasze warsztaty byli Strabag s.r.o. (oddział Zvolen), Marius Pedersen a.s. (oddział Zvolen) oraz Promo Design s.r.o. Zvolen. W organizacji tych międzynarodowych warsztatów uczestniczyły następujące osoby:

- dla Wydziału Sztuk Walki Uniwersytetu w Bratysławie: doc. dr Miroslav Sližik (doktorant) i mgr Michal Hlák (doktorant). Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D. i Mgr. Michal Hlávek (doktorant),
- dla Olimpiad Specjalnych Słowacja: Ing. Dominika Nestarcová (prezes), mgr Eva Gažová (dyrektor krajowy), mgr Martina Gogolová (dyrektor sportowy) i inż. Veronika Sedláčková (dyrektor ds. relacji międzynarodowych),
- dla OZ Lemra: Mgr Nikoleta Kušnírová (dyrektor i główny trener), Ph.D., Mgr Ľubica Sylvestrová (trener) i Bc. Melánia Chovaňáková (trenerka),
- dla Młodzieżowego Centrum Sztuk Walki Budokan Zvolen: doc. dr Miroslav Sližik (prezes centrum, główny trener). Dr. Miroslav Sližik, Ph.D. (prezes centrum i główny trener).

Zarządzanie warsztatem

Część warsztatów odbyła się w ramach Mistrzostw Republiki Słowackiej w Lekkoatletyce dla Sportowców z Niepełnosprawnością Intelktualną, w których wzięło udział ponad 280 sportowców z całej Słowacji. Krajowe mistrzostwa i jednocześnie międzynarodowe warsztaty w ramach projektu V4 zostały otwarte przez rektora Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, doc. dr inż. Ing. Vladimír Hiadlovský, a w otwarciu wzięli również udział czołowi przedstawiciele Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu MBU: Mgr Juraj Kremnický, Ph.D. (prodziekan Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu) oraz Mgr Miroslava Rošková, Ph.D. (prodziekan Wydziału Wychowania Fizycznego i Sportu). Nasi zagraniczni partnerzy projektu zostali zakwaterowani w hotelu Dixon Banská Bystrica, który znajduje się w odległości spaceru od kampusu uniwersyteckiego. Warsztaty koncentrowały się, oprócz dyscyplin lekkoatletycznych dla sportowców niepełnosprawnych intelektualnie, na wykorzystaniu umiejętności psychomotorycznych, zapasów i sztuk walki, ale także pływania i gier wodnych jako środków integracji młodych sportowców z różnymi formami niepełnosprawności. Wszystkie powyższe działania zostały przeprowadzone pod okiem najlepszych ekspertów, a opinie wszystkich uczestników były bardzo pozytywne (*patrz ZAŁĄCZNIK 10.*).

Wynik warsztatów

Praktyczne doświadczenie zdobyte podczas naszych warsztatów dało nam wiedzę, że integracja jest możliwa nawet w ramach integracji. Obserwując wszystkie działania uczestniczących sportowców z różnymi formami niepełnosprawności, stało się jasne, że niepełnosprawność może naprawdę jednoczyć. Oprócz powyższych korzyści, udział w projekcie przyniósł również nowe relacje i przyjaźnie na poziomie międzynarodowym, które, jak wierzymy, będą trwać nawet po zakończeniu projektu.

Uwaga Hany Válkovej: nawiązano współpracę między czeskimi i słowackimi organizacjami sportowymi, a wszystkie organizacje zapraszają się nawzajem na swoje zawody (słowackie kolarstwo w październiku w Jihlavie, tenis stołowy w listopadzie w Dvůr Králové, czeska piłka nożna w listopadzie i grudniu na Słowacji i Węgrzech).

4.4. Konferencja w Brnie

Liderzy organizacyjni: *prof. PhDr. Hana Válková CSc., Mgr. Vojtěch Kocůrek* (Emilova vzdělávací, z.ú.

Źródło: Archiwum dokumentów projektowych

Focus: Przewodnik po projekcie i wnioski

Termin: 11.-13. Październik 2024 r.

Miejsce: Czechy, Brno

Wywiady z partnerami:

- **Miroslav Sližik, Słowacja:**
https://youtu.be/B4VsYDicV1c?si=A1iz9_m4Q3e_4DSD
- **Adam Szulc, Polska:**
<https://youtu.be/busQzKvu9IE?si=c6HmMMgYLFUhfBV>
- **Tamás Kertesz, Węgry:**
<https://youtu.be/PijHpw726m8?si=xeAVHqjFAhLLDvnT>

Zespół organizacyjny konferencji

- Vojtěch Kocůrek - główny organizator, główny logistyk
- Hana Válková - prowadząca konferencję
- Kamila Zouharová - obsługa techniczna
- Pavel Zbožínek - prezes Emilova sportovní, z.s.; prezes Emil Open Games, patronat nad konferencją

Partnerzy konferencji

- **EPRIN spol. s r.o.** - wieloletni partner Fundacji Emil i innych organizacji non-profit założonych w ramach tego funduszu, które koncentrują się na wsparciu i edukacji

osób niepełnosprawnych w zakresie aktywności fizycznej. EPRIN zapewnił pomieszczenia i udogodnienia na potrzeby konferencji, w tym parking dla partnerów i uczestników konferencji. Dzięki strategicznej lokalizacji możliwe było łatwe przemieszczanie się między hotelem lub transportem publicznym do centrum pieszo.

- **Emilova produkční, z.s.** - organizacja non-profit, która koncentruje się na tworzeniu materiałów audiowizualnych z konferencji i zapewniła poczęstunek podczas konferencji. Stowarzyszenie to koncentruje się na pracy produkcyjnej, angażując osoby niepełnosprawne w różne możliwości zatrudnienia, a tym samym wspierając historie Fundacji Emil.

Organizacja

Konferencja została zorganizowana przez wiodącą organizację projektu Emilova vzdělávací, z.ú. Jej celem było zgromadzenie partnerów projektu oraz kadry akademickiej zaangażowanej w jego realizację. Częściowym celem było zakończenie praktycznej części projektu, która polegała na osobistych spotkaniach partnerów projektu i zbieraniu danych do końcowego produktu, publikacji projektu. W konferencji wzięli również udział koledzy kierownika projektu, którzy byli zaangażowani na przykład w organizację poprzednich warsztatów. Stworzyło to silną grupę roboczą zdolną do skutecznej oceny całego przebiegu projektu, podczas gdy możliwe było omówienie ewentualnego utworzenia innych projektów.

Konferencja projektowa miała na celu przede wszystkim wewnętrzną współpracę między partnerami projektu w celu zorganizowania osobistego spotkania skoncentrowanego na indywidualnych opiniach i wspólnych dyskusjach na ważne tematy dotyczące spędzania wolnego czasu przez młodzież niepełnosprawną.

Gościnność

Zakwaterowanie w Brnie opierało się na dobrej dostępności transportowej zarówno pod względem transportu samochodowego do miejsca zakwaterowania, jak i pod względem dostępności transportu publicznego, który znajdował się w odległości spaceru od hotelu. Kolejnym decydującym czynnikiem był budżet projektu. Z tych powodów hotel Palacký, położony w dzielnicy Brna - Královo Pole, został wybrany jako odpowiedni do zakwaterowania wszystkich uczestników.

Wyżywienie zapewniono w dniu przyjazdu na podstawie zamówienia z dostawą, ze względu na przyjazd uczestników późnym wieczorem. Śniadanie zostało zapewnione w obiekcie noclegowym. Catering w ramach konferencji obejmował nieograniczoną kawę, system picia, lunch dostarczany bezpośrednio do miejsca konferencji oraz słodkie lub pikantne przekąski przez cały czas trwania konferencji. Wieczorny program w centrum miasta zakończyła wspólna kolacja.

Wynik multimedialny

W ramach zapewnienia wyników fotograficznych i wideo, podczas konferencji wykonano zdjęcia i nagrania wideo. Zarezerwowano również czas na filmowanie wywiadów z

poszczególnymi partnerami projektu, którzy opisali swoje zaangażowanie w projekt, znaczenie projektu dla ich uniwersytetów oraz wizję przyszłej współpracy.

Zorganizowanie spotkania z taką liczbą osób było nie lada wyzwaniem dla organizatorów i ważne było efektywne wykorzystanie środków zapewnionych przez Fundusz Wyszehradzki, które zostały przeznaczone w budżecie na to działanie projektowe. Organizatorzy musieli zapewnić zarządzanie warsztatami i konferencją przy zrównoważonym budżecie projektu EMPIH V 4.

Program towarzyszący obejmował wieczorną wycieczkę po centrum miasta. Odwiedzono miejsca historyczne, Plac Wolności (gdzie odbywa się otwarcie letnich Europejskich Igrzysk Młodzieży Niepełnosprawnej Emil Open) oraz lokalną gastronomię.

Proces konferencji

Konferencja koncentrowała się na dostępności sportu dla osób niepełnosprawnych, wyzwaniach w tym obszarze i możliwościach wsparcia. Dokonano podsumowania projektu, omówiono obszary terytorialne uniwersytetów partnerskich i ich otoczenie, a także zarządzanie wydarzeniami sportowymi i edukacyjnymi, w tym na poziomie uniwersyteckim.

Wszyscy uczestnicy zgodzili się, że warsztaty oferowały wymianę doświadczeń i rozwiązań w zakresie lepszej dostępności sportu lub nowych doświadczeń sportowych dla uczestników. Ostateczne informacje zwrotne potwierdziły, że sport jest kluczem do integracji, pewności siebie i jakości życia, a skuteczne zarządzanie i współpraca są niezbędne dla jego rozwoju. Kapitał ludzki został niezwykle podkreślony jako najważniejszy czynnik wpływający na jakość rozwoju.

5. WNIOSKI

5.1. Opis tematu

Ćwiczenia generalnie przyczyniają się do zdrowia fizycznego i psychicznego, a także kontaktów społecznych, co dopełnia cały kontekst zdrowia. Nie będziemy tutaj rozwijać tego dobrze znanego faktu. Podstawą zarządzania wydarzeniami sportowymi dla osób niepełnosprawnych jest stosowanie ogólnych zasad. Nie musisz być specjalistą w dziedzinie edukacji specjalnej, ale musisz znać subtelne różnice w zależności od rodzaju niepełnosprawności.

- Niepełnosprawność umysłowa: wzajemnie zrozumiała komunikacja werbalna, prosty ciąg myśli, cierpliwość, ponieważ nauka i wdrażanie są wolniejsze. Wyuczony stereotyp mają tendencję do utrwalania się i trudno jest je zmienić. Nie ma potrzeby zajmowania się dodatkowymi dostosowaniami technicznymi i technologicznymi.
- Upośledzenie wzroku: komunikacja musi być przekształcona w sygnał dźwiękowy, zarówno podczas uprawiania sportu, jak i we wszystkich czynnościach życia codziennego. Często potrzebna jest osobista pomoc. Zajęcia sportowe różnią się najbardziej od zwykłych sportów (dostępność środowiska, orientacja, sporty i ich dyscypliny oraz sprzęt). W sporcie kategoryzacja waha się od intensywności utraty wzroku, najłagodniejszego B3, do B1 (zasadniczo całkowita utrata wzroku). Konieczne jest uwzględnienie obecności osobistego asystenta lub psa. Nie zawsze.
- Upośledzenie słuchu: komunikacja musi zostać przekształcona w sygnał wizualny poprzez patrzenie, gestykulowanie, wykonywanie ruchów, pisanie i piktogramy. W celu dokładniejszego zrozumienia, tłumacz języka migowego powinien być obecny (obecność jest obowiązkowa w aktach prawnych). W sporcie korzystanie z wariantów sygnalizacji wizualnej jest ograniczone, ponieważ korzystanie z urządzeń kompensacyjnych nie jest dozwolone w sporcie wyczynowym.
- Niepełnosprawność fizyczna: Spektrum osób jest bardzo zróżnicowane, np. ograniczona mobilność (ręka, stopa, całe ciało, zaburzenia wewnętrzne). Dlatego też, w odniesieniu do danego sportu i danej osoby, konieczna jest modyfikacja samego sportu, zasad, pomocy oraz przestrzeni sportowych i codziennego życia. Brak barier przestrzennych i dostępność do wszystkich miejsc wydarzeń, podstawowe umiejętności obsługi wózka inwalidzkiego, specjalne pomoce do uprawiania danego sportu.

5.2. Opcje sportowe i możliwe kombinacje

W sportach najwyższej rangi (federacje para-, niewidomych i niesłyszących) zasady uczestnictwa i rywalizacji sportowej są ściśle określone. Najważniejsze wydarzenia i mistrzostwa mogą być ogłaszane wyłącznie przez dane federacje lub stowarzyszenia, a nie szkoły lub kluby hobbyistyczne. Zajęcia sportowe hobbyistyczne są dostępne dla niezarejestrowanych osób w danym wieku, co jest ich celem. W związku z tym spotykamy osoby z niepełnosprawnością sprzężoną, grupy heterogeniczne, grupy o charakterze integracyjnym lub grupy utworzone specjalnie w celu poprawy ich stanu zdrowia (zob. ćwiczenia dla osób z chorobą Alzheimera, pływanie dla stomików, taniec lub piłka nożna dla pacjentów psychiatrycznych, turystyka dla osób z przeszczepionymi narządami itp.) Pierwszym krokiem powinna być poważna analiza celu - jaki powinien być cel

wydarzenia: spotkanie w ramach społeczności, prezentacja możliwości z motywacją, zabawna rywalizacja itp.

Projekt wydarzenia może być:

- Oddzielona - grupa wydzielona, np. ze względu na wiek, rodzaj niepełnosprawności, kategorię wyników,
- Równoległe - łączenie sportowców z niepełnosprawnościami z normalnym wydarzeniem sportowym (prezentacja podczas przerwy, przed lub po zawodach, równoległe boisko itp.)
- Inclusive - aktywność fizyczna / wydarzenie sportowe dla heterogenicznej grupy z ogólną populacją i dostosowanymi warunkami. Właściwy jest wybór formatu wydarzenia, ponieważ pośrednio wpływa on na marketing i finansowanie lub pozyskiwanie kibiców i środków finansowych.

Format może być następujący:

- Wydarzenie charytatywne: jednorazowe wydarzenie (np. mecz sportowy, koncert), które ma na celu ekonomiczne lub psychologiczne wsparcie danej osoby w sytuacji kryzysowej, również jednorazowe;
- Charytatywne: zbiórka pieniędzy, która pomaga w sytuacji kryzysowej szybko i przez ograniczony czas. Zarówno dla osób indywidualnych, grup, jak i całych stowarzyszeń;
- Wydarzenie humanitarne: wydarzenie przeprowadzane przez dłuższy okres czasu, mające również większy wpływ, często skierowane do szerszego grona osób. *(Jeśli chcesz nakarmić głodną osobę przez jeden dzień - złów dla niej rybę. Jeśli chcesz nakarmić głodną osobę przez całe życie, naucz ją łowić ryby).*
- Memoriały to wydarzenia na cześć zmarłej ważnej osoby lub ważnego wydarzenia. Są one odpowiednią okazją do dołączenia do zamierzonego wydarzenia sportowego (społecznego, kulturalnego) w porozumieniu z głównym organizatorem.

Chociaż teoretyczne podziały są często mieszane w praktyce, żaden punkt widzenia nie jest lepszy lub gorszy. W praktyce wskazane jest, aby być świadomym możliwego projektu i formatu wydarzenia i, jeśli to konieczne, dobrze je połączyć, aby zapewnić rekreacyjną aktywność fizyczną.

5.3. Gdzie się udać - pierwszy krok

Pierwszym krokiem jest przeanalizowanie, czego brakuje w danej lokalizacji, gdzie istnieje tak zwana "biała plama", co należy zapewnić dla działań danej grupy ludności z różnych perspektyw: dla informacji, promocji, edukacji lub technologii. Z drugiej strony oznacza to, że pewne warunki ekonomiczne lub kadrowe już istnieją i należy je poprawić lub ustabilizować. Cel jest wybierany zgodnie z tymi warunkami, na które wpływa projekt i format (*punkt 5.2.*). To z kolei prowadzi do charakterystyki populacji sportowej lub innych osób, a następnie logistyki (*punkt 3.*).

5.4. Etap przygotowania

Zarządzanie przygotowaniem zależy od kontekstu wydarzenia: jego celu, kontekstu i jednego lub więcej dni.

- *Lider i jego zespół*: znani z referencji, ale najlepiej znani z poprzednich wydarzeń. Rzetelnie rozumieją środowisko sportowe i handicapowe. Nie szukają powodów, dla których nie da się tego zrobić, ale sposobów jak to zrobić (*Wszyscy twierdzą, że się nie da, ale zawsze znajdzie się jeden egzotyczny, który udowodni, że się da*). Ważnym elementem jest Karta Wiarygodności. (*Patrz ZAŁĄCZNIK 1*).
- *Szereg podmiotów wspierających* logistykę: transport, catering, zakwaterowanie, imprezy towarzyszące, promocja. Sprawy te będą ułatwiane przez osoby, z którymi sympatyzują, podmioty mogące świadczyć te usługi w danej lokalizacji. Lider wydarzenia jest znany ze swojej powagi, podobnie jak sympatycy. Dobrze ugruntowane relacje pozwalają ustabilizować działania, ale także poprawić je lub rozszerzyć (*Słowianie wszędzie mają braci*).
- *VIP-y i ambasadorzy* należą do spektrum kibiców. Każde stanowisko ma swoje znaczenie, ale istnieje między nimi zasadnicza różnica: *VIP-y* to tak zwany patronat, w imieniu którego odbywa się wydarzenie. Są oni rekrutowani spośród naukowców lub polityków lub są przedstawicielami ważnych obszarów w określonej lokalizacji i sponsorów. Podkreślają znaczenie wydarzenia dla danego obszaru i zapewniają ewentualne dalsze kontakty. W praktyce są oni zazwyczaj zaangażowani w otwarcie, podczas ceremonii oraz w celu zapewnienia dalszej współpracy i kontaktów. Należy poświęcić im odpowiednią uwagę. Szczególnie tym, którzy współpracują z wydarzeniem i organizatorami przez dłuższy czas, nie tylko w konkretnym celu, np. przed wyborami. *Ambasadorzy* wywodzą się z szeregów byłych lub obecnych sportowców, którzy osiągnęli określone wyniki lub nagrody. Ich pozycja przyciąga zarówno sportowców, jak i kibiców oraz widzów. Podczas imprezy są w częstym kontakcie ze sportowcami, często przez cały czas jej trwania. Zachęcają, doradzają, organizują sesje autografów i kliniki lub warsztaty. Powstaje pytanie, czy na ambasadorów lepiej wybierać sportowców z normalnych dyscyplin, czy ze sportów dla niepełnosprawnych. Nie ma na to jednoznacznej odpowiedzi, ponieważ zależy to od kontekstu wydarzenia i dostępności ambasadorów. Konieczne jest sprawdzenie, czy ich marka sportowa jest już objęta innymi zobowiązaniami, takimi jak sponsoring. Połączenie obu jest idealne, ponieważ podkreśla motto: sport jest tylko jeden.
- *Zapewnienie pełnej logistyki*, tj. promocji (banery, media, radio), zabezpieczenie wolontariuszy, usług medycznych i dokumentacji jest kluczowym zadaniem na etapie przygotowań. Zapewnienie środków finansowych zależy od tego, czy istnieje już podstawa finansowa dzięki pewnemu projektowi i zapewniane jest dodatkowe finansowanie, czy też wydarzenie jest budowane wyłącznie na własnych zasobach. (*Podsumowanie punkt 5.5.*) Jest to również związane z inną logistyką, w której organizator bierze pod uwagę *niezbędne wydatki* (wynajem obiektów, catering i zakwaterowanie itp. w zależności od sytuacji) i *niepotrzebne wydatki*. - w zależności od sytuacji) oraz *wydatki zbędne* (koszulki dla ekipy, pamiątki dla VIP-ów itp. - w zależności od sytuacji).
- *Wybór daty* wydarzenia i jego długości jest przede wszystkim związany z celem. Zależy również od rodzaju wydarzenia i lokalnych warunków (rocznica, połączenie z miejscem pamięci, niezależne wydarzenie), a także od zwykłych warunków: pogody, obłożenia obszarów lub zakwaterowania itp.
- *Wybór środowiska/obiektu* jest ograniczony przez rodzaj i długość wydarzenia docelowego: dostępność transportu dla odpowiednich rodzajów transportu, w tym wózków inwalidzkich, kul, psów itp. Obszar sportowy powinien znajdować się w

odpowiedniej odległości od centrum zakwaterowania i wyżywienia lub konieczne jest zapewnienie skoordynowanego transportu wewnętrznego (autobus wahadłowy). Należy również wziąć pod uwagę psy towarzyszące. Podczas zapewniania zakwaterowania należy przestrzegać odległości, zakwaterowania bez barier oraz faktu, że nie można korzystać z łóżek piętrowych. Należy to sprawdzić z wyprzedzeniem, ponieważ nie wszystko, co jest przedstawiane jako wolne od barier, jest wolne od barier.

- *Kluczowy model komunikacji musi być jasny i przestrzegany. Hierarchiczny model dla określonych pozycji (lider-partnerzy), gwiazda (lider-partner i jego zespół na warsztaty), liniowa diada (Kocůrek-Válková), okrągły każdy z każdym (spotkania i warsztaty online).* Przestrzeganie uzgodnionych zadań, dat i terminów. Podczas pracy z danymi korzystniej jest używać konkretnych dat (6.12.2024) niż potocznych: wczoraj, jutro, za tydzień. Również konkretne powiadomienia powinny być ogłaszane w uzgodnionym dniu, np. protokołu z warsztatów można spodziewać się w dniu XYXY. Dokumentacja i archiwum wydarzenia przechodzą przez każdy etap wydarzenia. Dlatego bardziej odpowiednie jest wskazanie daty w typie rrrr/mm/dd, a następnie skrótu treści (*np. 24 12 06 raport ze spotkania*) w celu sortowania dokumentów.
- Etap przygotowawczy kończy się *wydaniem ulotki* i instrukcji rejestracji wraz z terminami (*patrz ZAŁĄCZNIKI 3 i 6*). Czas wydania ulotki lub instrukcji przed wydarzeniem jest wybierany przez kierownika wydarzenia w zależności od warunków. W przypadku wielodniowych imprez sportowych podręcznik ma podstawową strukturę: - przedstawienie organizatora i imprezy, - informacje o charakterze ogólnorganizacyjnym, - informacje o charakterze sportowym. W praktyce jest to zazwyczaj system dwurundowy:
 - wstępny: podstawowy pomysł na określenie dwustronnych przygotowań, wiążący,
 - dokładne instrukcje, których nieprzestrzeganie może skutkować sankcjami.
 - Inne podręczniki, np. dla wolontariuszy, widzów, grup produkcyjnych i logistycznych, są wydawane w przypadku dużych imprez wielodniowych.

5.5. Etap wdrożenia - prawdziwe wydarzenie

Zarządzanie etapem realizacji danego wydarzenia ponownie zależy od jego kontekstu: celu, jedno- lub kilkudniowego projektu lub formatu oraz ukierunkowania sportowego. Jest on kontynuacją przygotowań, dlatego wszystko, co zostało opisane dla poprzedniego etapu, ma zastosowanie.

- *Lider i jego zespół:* mogą być ci sami, ale zmienieni w przypadku niektórych rodzajów aktywności, ponieważ ci "menedżerowie" podobszarów muszą być obecni przez cały czas trwania wydarzenia.
- Transport na miejsce wydarzenia może być niezależny w oparciu o szczegółowy opis możliwego transportu i jego dostępności (przy użyciu technologii jest to obecnie zwykle bez problemu) lub z transportem zapewnionym przez organizatorów wydarzenia z wyznaczonego punktu: dworca kolejowego, lotniska, kluczowego punktu danej lokalizacji itp.
- *Rozpoczęcie pracy:* powinno nastąpić jak najszybciej po przybyciu do wyznaczonego miejsca, w którym odbędzie się podstawowa rejestracja. W

przypadku wielodniowych i dużych wydarzeń wszyscy uczestnicy otrzymają karty akredytacyjne (*patrz ZAŁĄCZNIK 7a, b*). Karty te są ważne dla identyfikacji osób, głównie ze względów bezpieczeństwa: wejścia na dany teren i korzystania z określonych usług. Uczestnicy muszą mieć kartę przy sobie. Z jednej strony zwykle znajduje się identyfikacja uczestnika i jego pozycji; z drugiej strony dane identyfikacyjne ważne dla uczestnika (numery telefonów kontaktowych, miejsce zakwaterowania, rejestracja spożycia żywności itp. Obecnie wydawane są już karty z kodami QR i aplikacjami rejestracyjnymi, ale nie jest błędem, jeśli są one proste bez tych informacji. Rejestracja obejmuje złożenie lub podpisanie niezbędnych dokumentów (np. regulaminu zakwaterowania, (*patrz ZAŁĄCZNIK 4.2. itp.*)).

- *Ceremonia otwarcia*: organizator ustala ją samodzielnie. Wybiera miejsce i czas, aby wszyscy aktorzy mogli wziąć w niej udział. Niezbędne jest również wywieszenie banerów i innych tablic promocyjnych. Moderator przedstawia delegacje, VIP-ów, sponsorów, ambasadorów itp. Jednak długość przemówień otwierających musi być odpowiednia do warunków sportowców. Tłumaczenie na język obcy lub język migowy wydłuża czas trwania przemówień. W obu przypadkach przemówienie musi być wygłoszone w krótszych częściach. Rozmieszczenie elementów kulturowych zależy od kontekstu otoczenia (wewnątrz, na zewnątrz, pogody, miejsc siedzących lub stojących itp.) Osoba zajmująca najważniejsze lub najbardziej znaczące stanowisko musi ogłosić, że wydarzenie (jego identyfikacja) się rozpoczęło. Następnie można przekazać ważne instrukcje organizacyjne.
- *Catering*: określenie zakresu i ilości dostarczanej żywności, określenie godzin i miejsca dystrybucji żywności, w tym zarejestrowanej żywności dietetycznej. Dobrze jest, gdy menu jest opublikowane. Szef delegacji zapewnia, że zawodnicy otrzymują pomoc w systemie bufetowym, zgodnie z potrzebami DG (MP, HD, VisD, wózki inwalidzkie). Może to być doradztwo w zakresie wyboru lub faktyczna obsługa, w tym wsparcie wolontariusza. Powinien również dopilnować, aby jedzenie nie było marnowane i aby przestrzegany był system usuwania naczyń i sortowania śmieci.
- *Zakwaterowanie*: Zapoznanie uczestników niepełnosprawnych (ponownie zgodnie z Dg) z orientacją w budynku, zasadami zakwaterowania oraz korzystaniem z windy, łazienki i toalety. Zwłaszcza na imprezach zagranicznych systemy technologiczne mogą różnić się od systemów domowych, co może być nowością dla naszych uczestników.
- *Punkt spotkań*: w odpowiednim miejscu, uczęszczanym przez uczestników, wskazane jest umieszczenie pisemnych informacji, np. dziennego programu, menu, harmonogramu transportu, ale także tzw. zgubionych i znalezionych. Jeśli jest wystarczająca liczba wolontariuszy, należy zapewnić obsługę tego stanowiska.
- *Obsługa medyczna* jest zapewniana już na etapie przygotowań. Wymagania dotyczące aktywności fizycznej i sportowej oraz czas trwania imprezy determinują liczbę personelu medycznego i jego kwalifikacje. Lokalizacja służby medycznej musi być widoczna dla uczestników, a służba musi mieć wgląd w to, co dzieje się podczas wydarzenia i być elastyczna. Ma połączenie z lokalnym systemem opieki zdrowotnej. Już studenci wydziałów medycznych z wyższych lat lub stażyści pogotowia ratunkowego, ratownicy medyczni Czerwonego Krzyża, Kawalerowie Maltańscy itp. spełniają podstawowe wymagania do pełnienia terenowej służby medycznej. Dobrze jest mieć stałe kontakty, ponieważ służba musi być zaznajomiona ze specyfiką komunikacji, a także z częstym występowaniem alergii,

drobnych urazów, możliwych błędów w diecie, epilepsji, czy drobnych drgawek spowodowanych emocjami podczas imprezy. Obsługa powinna rozpoczynać się w wyznaczonym miejscu w okresie przygotowań (drobne urazy podczas montażu konstrukcji, transportu materiałów itp.), a kończyć w momencie rozejścia się delegacji i uprzątnięcia większości sprzętu. Praktyka pokazuje, że urazy zdarzają się również w takich sytuacjach. Należy sporządzić protokół z przebiegu służby (*oficjalny formularz*), nawet jeśli nie przeprowadzono żadnej interwencji (*wyrażenie swobodne*). Organizator imprezy sprawdzi, czy świadczenie zdrowotne jest dobrowolne - nieodpłatne lub nieodpłatne w ramach praktyki lekarskiej. Wówczas właściwe/uprzejme jest wydanie zaświadczenia o uczestnictwie. Jeśli usługa jest w ramach usług komercyjnych, wówczas organizator musi liczyć się z koniecznością pokrycia niezbędnych kosztów finansowych.

- *Zapewnienie bezpieczeństwa* wiąże się z:
 - instruowanie uczestników,
 - apelowanie o przestrzeganie wszystkich instrukcji, w miarę możliwości z podpisami,
 - zweryfikowane środowisko i budynki, w tym przepisy przeciwpożarowe,
 - definiowanie stref dla palących,
 - zakaz spożywania alkoholu i wszelkich substancji uzależniających,
 - bezpieczny sprzęt sportowy i wyposażenie osobiste, w tym obuwie,
 - jasne zasady i częściowe instrukcje,
 - zagwarantowanie odpowiednich umiejętności ruchowych i obciążeń (*nie przeciążać, ale zwiększać obciążenie*),
 - zapewniając przyjemną atmosferę (wszystko idzie lepiej z humorem).
- *Zajęcia dodatkowe*: ich oferta zależy od długości wydarzenia i jego harmonogramu, możliwości finansowych. W sporcie nie wszyscy muszą być zajęci w tym samym czasie, więc działaniami towarzyszącymi mogą być działania z ambasadorami (podpisywanie autografów, fotografia i photoshopy, pokazy sprzętu sportowego, dodatkowe gry, rysowanie itp.) W przypadku imprez wielodniowych, wieczorna "dyskoteka" lub programy "sami sportowcy" są wymagane przez sportowców. Członkowie delegacji sami wykonują krótkie występy, często muzyczne, śpiewając i tańcząc. Bardzo popularne na międzynarodowych spotkaniach. Mile widziane działania towarzyszące to wycieczki po mieście, wycieczki statkiem, wizyty w teatrze i muzeum, wystawy (*porównaj WNIOSEK Punkt 4, ZAŁĄCZNIKI 3.1-3.4*).

Dla zainteresowanych dostępne są warsztaty i konferencje o tematyce związanej z wydarzeniem. Mają one znaczenie poznawcze, rozrywkowe i integracyjne.

- *Finansowanie*: Za ten obszar odpowiedzialni są specjaliści, więc oto kilka ważnych uwag. Tworząc budżet, weź pod uwagę zbędne i niezbędne wydatki, biorąc pod uwagę koncepcję wydarzenia. Podstawowymi pozycjami są zawsze koszty zakwaterowania, żywienia, wynajmu, transportu, usług, materiałów i promocji. Idealnie jest, jeśli idzie to na nagrody dla organizatorów, co nie zdarza się często lub stanowi ograniczony procent wszystkich kosztów. Zaangażowanie wolontariuszy pozwala zaoszczędzić na kosztach obsługi, ale koszulki i przekąski również coś kosztują. Możliwe źródła finansowania to różnego rodzaju projekty, sponsoring i wpłaty własne uczestników. Nie zawsze chodzi o finanse, ale ważne

są też obniżki cen, usługi wolontariuszy czy darowizny rzeczowe. Wszystko sformułowane w odpowiednich umowach. Podczas realizacji i rozliczania należy przestrzegać finansowania w poszczególnych pozycjach, przechowywać dokumenty i ich kopie oraz uwzględnić straty podczas przewalutowania. Największym oszustwem jest raportowanie tego samego kosztu do dwóch źródeł. W ramach umów i projektów przestrzegaj terminów. Do sponsorów: nie zapomnij zaprosić ich na wydarzenie, jeśli są zainteresowani i wyślij im podziękowanie.

5.6. Wolontariusze

Działalność wolontariuszy jest powiązana ze wszystkimi poprzednimi punktami, dlatego poświęcono im osobny akapit. Ich pozycja jest określona przez prawodawstwo europejskie. Status wolontariusza szeroko definiuje:

- brak wynagrodzenia;
- bezpłatne szkolenie - w przypadku obozu i dłuższych wydarzeń do 32 godzin w połączeniu 1/3 teorii i 2/3 praktyki, w przypadku konkretnych wydarzeń możliwość zaangażowania 12-latków, samodzielne działanie pod nadzorem od 16 roku życia, pełna odpowiedzialność nawet dla lidera wolontariuszy powyżej 18 roku życia, szczególne możliwości dla starszych wolontariuszy;
- bezpłatny identyfikator (kamizelka, opaska, koszulka) określający obszar działania, karta akredytacyjna. Wolontariusz jest zobowiązany do ich noszenia podczas pełnienia służby;
- określony proces cateringu lub zakwaterowania. Transport na miejsce zazwyczaj nie jest zapewniany, w zależności od sytuacji. Temat wolontariatu sportowego został włączony do programu tematycznego w ramach prezydencji Republiki Czeskiej w UE w 2009 r., a następnie wolontariatu sportowego osób niepełnosprawnych w ramach polskiej prezydencji w UE. Rok 2011 został ogłoszony przez UNESCO rokiem wolontariuszy;
- **Treść i stanowisko wolontariusza** są związane z czasem trwania działania (jednorazowe, weekendowe, kilkudniowe, całoroczne) i celem wydarzenia. Treść i pozycja wolontariusza są związane z czasem trwania działania i celem wydarzenia (jednorazowy, weekendowy, kilkudniowy obóz, staży w regularnym harmonogramie) oraz celem wydarzenia. Odpowiada temu styl rekrutacji lub selekcji oraz treść szkolenia. Ze względów finansowych rekrutacja wolontariuszy jest skierowana do obywateli w miejscu wydarzenia.

Rekrutacja i selekcja wolontariuszy.

Chociaż zakłada się, że uczestnictwo jest dobrowolne i entuzjastyczne, zaangażowanie to nie jest już obecnie atrakcyjne dla studentów. Jednocześnie propaganda wolontariatu jest skierowana głównie do nich. Powody braku zainteresowania: brak czasu, potrzeba zabezpieczenia finansowego (studia, rodzina, praca). Dlatego wybierane są formy zaliczanych praktyk, zaliczeń, staży itp. Wolontariat w sferze korporacyjnej utrudnia przede wszystkim nawał pracy i brak informacji. Wtedy firma nie jest zainteresowana wolontariatem. Jednak ostatnio firmy szukają przestrzeni do zastosowania w obszarze społecznym i we wzmacnianiu etyki korporacyjnej. Dzięki dobrej promocji zainteresowanie wolontariatem w sferze korporacyjnej znacznie wzrasta, a także staje się wiarygodnym wsparciem. Inne czynniki motywujące dla obu obszarów to:

- możliwość wykorzystania moich umiejętności,
- możliwość zdobycia doświadczenia, opinii,
- informacje zwrotne na temat mojego know-how, a tym samym profesjonalnego wykorzystania,
- spotkanie z zespołem ludzi, których już znam,
- duch zespołu, entuzjazm,
- promocja mojej osoby, firmy i kontaktów. Jednak informacje osobiste od znajomego wolontariusza lub któregokolwiek z uczestników wydarzenia są nadal najbardziej niezawodnym sposobem rekrutacji innych wolontariuszy.

Wymagania dla wolontariusza powinny być częścią szkolenia i potwierdzone podpisem (*porównaj ZAŁĄCZNIK 4 i 5*). Są to komunikacja, znajomość środowiska, znajomość łańcucha działań, konsensus etyczny, zasady bezpieczeństwa i kompetencje na danym stanowisku. Należy tutaj podkreślić, że kompetencje nie muszą być tylko sportowe, ale ogólnie logistyczne, językowe, kompetencje w zakresie działań towarzyszących, do korzystania z IT-foto-wideo itp. Dlatego seniorzy również znajdują tutaj miejsce. Seniorzy i przedszkolaki mogą więc zaangażować się w produkcję upominków i pamiątek już na etapie przygotowań.

Wzorce zachowań wolontariuszy, których nie można zapewnić poprzez szkolenie to:

- pierwszy przyjeżdża i ostatni wyjeżdża,
- nosi wyznaczone znaki identyfikacyjne,
- przestrzega zasad,
- po zakończeniu aktywności na swoim stanowisku gromadzi się w wyznaczonym miejscu do ewentualnego dalszego wykorzystania,
- pokazuje godność,
- dba o bezpieczeństwo ludzi i rzeczy,
- próbuje rozwiązać lub doradzić,
- postępuje zgodnie z zasadami etyki; w przypadku wystąpienia problemu nie dramatyzuje ani nie oczernia
- ma silne nerwy,
- tworzy atmosferę,
- ma poczucie humoru.

Korzyści: entuzjazm, know-how, promocja, korzyści ekonomiczne.

Ryzyko: błędy wynikające z braku doświadczenia lub nieocenionych negatywnych cech lub wzorców zachowań. Zapobieganie jest możliwe tylko poprzez szkolenie i podpisanie kodeksu etycznego z danymi kontaktowymi.

Potwierdzenie działań wolontariusza powinno być dostarczone bezpośrednio na miejscu lub za pośrednictwem poczty elektronicznej lub innego środka przekazu/medium. Forma zależy od organizatora i wydarzenia: certyfikat uczestnictwa, podziękowanie, dyplom. (*Patrz ZAŁĄCZNIK 8.*)

❶ W jaki sposób projekt jest związany z włączeniem społecznym?

Wzajemne spotkania sportowców z niepełnosprawnościami miały miejsce nieustannie: w ramach projektu z członkami rodzin, wolontariuszami, sędziami, zaproszonymi widzami i przypadkowymi kibicami, z innymi ludźmi w codziennym otoczeniu: w pociągu, w restauracji, w stołówce studenckiej, na łodzi, w muzeum, na ulicach podczas zwiedzania ciekawych miejsc oraz w sklepach podczas kupowania pamiątek. A ta populacja z kolei spotykała się podczas nabożeństw dla naszych sportowców, zauważając ich dobre zachowanie. (Patrz ZAŁĄCZNIK 10.)

2 W jaki sposób projekt jest związany ze zdrowiem?

Oczywiście: ćwiczenia, odżywianie, codzienna rutyna z wystarczającą ilością snu, dobre samopoczucie psychiczne, wsparcie dla pewności siebie w nowych działaniach, sprzyjające środowisko społeczne, lekcje - jak kontynuować.

Nareszcie!

2 pytania kontrolne dla menedżerów i opinii publicznej, uczestników wydarzenia.

DLACZEGO?

Ponieważ wszyscy aktorzy muszą mieć silny układ nerwowy i poczucie humoru podczas tych wydarzeń.

1. Co jest niezbędne do zarządzania wydarzeniami sportowymi dla osób niepełnosprawnych?

Ludzie, zespół

2. Kiedy wydarzenie sportowe jest udane?

Gdy nie doszło do wypadku lub obrażeń, było wystarczająco dużo czystych toalet.

Lista załączników

1. Karta Wiarygodności EMPIH
2. Charakterystyka uczestników - ankieta
3. Ulotki dotyczące warsztatów partnerskich
 - 3.1a Ulotka dotycząca warsztatów w Győr
 - 3.1b Program warsztatów w Győr
 - 3.2a Ulotka z warsztatów w Bydgoszczy
 - 3.2b Program warsztatów w Bydgoszczy
 - 3.3a Ulotka z warsztatów w Bańskiej Bystrzycy
 - 3.3b Program warsztatów w Bańskiej Bystrzycy
- 3.4. Ulotka + program konferencji końcowej w Brnie
4. Lista obecności + deklaracja RODO
5. Wzór oświadczenia wolontariusza
6. Formularz zgłoszeniowy - wejście
 - 7a Karta akredytacyjna - przód
 - 7b Karta akredytacyjna - tył
8. Zaświadczenie o uczestnictwie
9. Program konferencji naukowej w Bydgoszczy
10. Osobista wypowiedź na temat warsztatów w Bańskiej Bystrzycy
11. Fragmenty nagrania z konferencji końcowej

1. Karta Wiarygodności EMPIH

Project no. 22320184

CHARTER OF CREDIBILITY

valid is only with identity card

To whom which may concern, the persons listed below are the competent members (coordinators) of the project "Empowerment of inclusive healthy life style of persons with disability through physical activity" granted by Visegrad Fund NO: 22320184. Period: 01/10/2023 = 31/12/2024. Named persons represent the named institutions. The aim of the project is to develop a methodology focused on health prevention through physical activity in leisure time of young people with various disabilities in the defined locality of the Visegrad country. The project members are in charge of delegation partners from defined locality, collecting and elaborating the data related to problems, e.g.:

- a) problems that exclude children and young people with disabilities from physical activities and sports and opposite - phenomena leading to motivation and adherence;
- b) the principles of sport management – leading to involvement of youngsters with disability in active life in community.

We express our sincere thanks in advance for your willingness to seek information or inquiry, that is: students with disabilities, their families, PE teachers and coaches, and management in schools, sports clubs and local politics.

The data serve as a basis for the elaboration of a common manual, which will be available to all participants.

Project institutions and leading representatives responsible for the project:

- Emílova vzdelávaci, z.ú. – prof. PhDr. Hana Válková, CSc (project leader)
- Matej Bel University, Banská Bystrica Slovakia, Department of Physical Education and Sport – doc. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, PhD.
- Kazimierz Wielki University, Faculty of Health Sciences and Physical Education – Mgr. Adam Szulc, PhD. And Mgr. Bartłomiej Niespodziński PhD.
- Széchenyi István University of Győr, Faculty of Health and Sport Sciences - Department of Sport Science – Mgr. Tamás Kertész

This charter of credibility is valid for named persons **and their competent collaborators** representing the named institutions.

Mgr. Vojtěch Kocůrek
Project coordinator

2. Charakterystyka uczestników - ankieta

<p>E-mail *</p> <p>Váš e-mail: _____</p>	<p>Type of disability - multianswer (typ postižení - více odpovědí)</p> <p>☐ Intellectual disability</p> <p>☐ Intellectual disability - DS</p> <p>☐ Intellectual disability - CP</p> <p>☐ Intellectual disability - AUT</p> <p>☐ Hearing impairment partial</p> <p>☐ Hearing impairment total</p> <p>☐ Visual impairment partial</p> <p>☐ Visual impairment total</p> <p>☐ Physical disability</p> <p>☐ Physical disability - CP</p> <p>☐ Physical disability - AMP</p> <p>☐ Physical disability - para/quadri</p> <p>☐ Physical disability - wheelchair</p> <p>☐ Jiné: _____</p>
<p>Sex (pohlaví)</p> <p>☐ Male (muž)</p> <p>☐ Female (žena)</p>	<p>Organized in sports club/group for person with disability (Organizován ve sportovním klubu/skupině pro osoby se zdravotním postižením)</p> <p>☐ Yes</p> <p>☐ No</p>
<p>Věk (age)</p> <p>Vaše odpověď _____</p>	<p>If Yes, the content (athletics, swimming etc.) and purpose/level of sport club (recreation, competition, top competition) Pokud ano, náplň (atletika, plavání atd.) a účel/úroveň sportovního klubu (rekreace, soutěž, vrcholová soutěž).</p> <p>Vaše odpověď _____</p>
<p>Origin town size (město původu - velikost)</p> <p>☐ city more than (více než) 50.000</p> <p>☐ 49.000 - 10.000</p> <p>☐ 9.000 - 2.000</p> <p>☐ Less than 2000 inhabitants (méně než 2000)</p>	<p>If Yes, Exercise frequency per week četnost sportovní aktivity</p> <p>☐ 1x / week (týden)</p> <p>☐ 2x / week (týden)</p> <p>☐ 3x / week (týden)</p> <p>☐ more</p> <p>☐ Jiné: _____</p>
<p>Level – content of education - multi answers (Stupeň – obsah vzdělání - více odpovědí)</p> <p>☐ Basic general (základní všeobecné)</p> <p>☐ Basic special (základní speciální)</p> <p>☐ Basic inclusive (základní inkluzivní)</p> <p>☐ Secondary special (střední speciální)</p> <p>☐ Secondary inclusive (střední inkluzivní)</p> <p>☐ Jiné: _____</p>	<p>State of living - multi answers (současný život - více odpovědí)</p> <p>☐ Family only (pouze v rodině)</p> <p>☐ Family + daily care / school (v rodině a v dením centru či škole)</p> <p>☐ Sheltered housing (chráněné bydlení)</p> <p>☐ Residential stay for a week or a fortnight (Residentní pobyt týdenní nebo čtrnáctidenní)</p> <p>☐ Year-round residential stay (residentní pobyt celoroční)</p> <p>☐ Work in sheltered accommodation (práce v chráněném provozu)</p> <p>☐ Jiné: _____</p>
<p>Social services around your location (sociální služby v okolí)</p> <p>☐ YES (ano)</p> <p>☐ NOT (ne)</p>	
<p>if Yes, specify (pokud ano, specifikujte)</p> <p>☐ Special centre (centrum speciální péče)</p> <p>☐ Sports club (sportovní klub)</p> <p>☐ Jiné: _____</p>	

3. Ulotki dotyczące warsztatów partnerskich

Ulotki z warsztatów były istotną częścią zarządzania projektem. Ogólne zadanie projektu określało publikację jedynie logo projektu i danego partnera, kluczowych dat i ram programowych. Liderzy zespołów partnerskich mieli swobodę wyboru treści, tekstu i projektu graficznego. Przetwarzali je samodzielnie lub z osobami, które zarządzały grafiką lub promocją. Ulotka była zawsze publikowana około 14 dni przed wydarzeniem i była uzupełniana bardziej szczegółowym programem tuż przed wydarzeniem. Bardziej szczegółowy program był wysyłany pocztą elektroniczną do liderów zespołów partnerskich, publikowany na stronie internetowej projektu lub drukowany. Liderzy (bez tytułów) przygotowali i byli odpowiedzialni za ich format w tym podręczniku:

Bydgoszcz - Adam Szulc

Győr - Tamás Kertész

Bańska Bystrzyca - Miroslav Sližik

Brno - Vojtěch Kocůrek

3.1a Ulotka dotycząca warsztatów w Győr

1st WORKSHOP

9 February - 10 February 2024
Hungary, Győr

EMPOWERMENT OF INCLUSIVE HEALTHY LIFESTYLE OF PERSONS WITH DISABILITIES THROUGH PHYSICAL ACTIVITY.

1. Széchenyi Egyetem
9026 Győr, Egyetem tér 1.

2. Olimpiai Sportpark Győr
9025 Győr, Radnóti Miklós u. 46.

3. Nemak Jégcsarnok
9027 Győr, Nagysándor József u. 52.

4. Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér
9023 Győr, Herman Ottó u. 22.

Sponsors: Széchenyi Egyetem, Nemak, Origo Sport, MPA 2024, FODISZ, Magyar Műhely Alapítvány, KISALFÖLD, Győr+ Média, and others.

3.1b Program warsztatów w Győr

SOK SZERTETETTEL KÖSZÖNTÖM projekt partnereinket, a győri workshopon! Nagy öröm számunkra, hogy a Széchenyi István Egyetem is csatlakozhatott a fogyatékosokkal élő személyek inkluzív, az egészséges életmód elősegítéséhez és erősítéséhez projekthez. A Sporttudományi Tanszék hallgatói az egyetemi közreműködés segítségével nemzetközi tapasztalatokat is szerezhettek a fogyatékkal élők inkluzív szabadidős fizikai aktivitásának támogatásáról. Acélbárány a közös sportolás és tudásmegosztás örömeit, főként helyezve egy új téli sportágat a curlinget. Sikeres közös gondolkodást kívánok a résztvevőknek!

Prof. Dr. Székely Zoltán PhD.
egyetemi tanár, tanszékvezető
Széchenyi István Egyetem Egészség- és Sporttudományi Kar Sporttudományi Tanszék

IT IS WITH GREAT PLEASURE that I welcome our project partners to the Győr workshop! It is a great honour for us that Széchenyi István University could join the project on Inclusive Promoting and Strengthening Healthy Lifestyles of People with Disabilities. The students of the Department of Sports Science will be able to gain international experience in promoting inclusive leisure-time physical activity for people with disabilities through the university's involvement. They can experience the joy of playing sport and sharing knowledge together, with a focus on a new winter sport - curling. I wish all participants a successful shared experience.

Prof. Dr. Zoltán Székely PhD.
Professor, Head of Department
Széchenyi István University Faculty of Health and Sport Sciences Department of Sports Science

PRELIMINARY PROGRAMME

1. DAY | FRIDAY 09 FEBRUARY | OPENING DAY & SPORTS DAY I.

13.00 – 13.20 Opening Ceremony
Venue: Olympic Sports Park / auditorium 1st floor

13.30 - 14.15 From theory to practice - getting in the mood for ice sports
Venue: Olympic Sports Park / auditorium 1 floor

- What ice sports do we know - team work, delegations list them one by one, record on flip chart
- How can we group them? Individual delegation work, results recorded
- Possibilities and history of winter sports in Győr, PPT presentation by Győri ETO
- Hockey Club

14.15-14.30 break

14.30 – 15.00 Focus on Curling - rule presentation with board game
Venue: Olympic Sports Park / auditorium 1st floor
Each delegation will be given a curling board game where they can learn the basics of the game with the help of volunteers and partner players.

15.00 - 16.20 The next level - floor curling
Venue: Olympic Sports Park / auditorium 1st floor
Trying out indoor curling in a mini tournament

16.20-16.40 break

16.40 - 17.00 travel to the accompanying programme

16.40 - 17.00 travel to the accompanying programme

17.00 - 17.50 unveiling of the Dr. László Gönczöl memorial plaque
Venue: Dr. KovácsPál Library and Community Space Olympic History Exhibition Programme:

- welcome speeches
- Viewing of the Olympic history exhibition
- Standing reception (coffee, refreshments, small cakes)

17.50 - Return journey OSP

18.30 – 19.15 Dinner
Venue: Olympic Sports Park

19.30 – 21.30 Optional Darts Tournament and discussion
Venue: Olympic Sports Park/ VIP room
Programme:

- Voluntary participation in the darts tournament according to prearranged rules
- What do you see in it?

Interpretative framework of two recreational games
Discussion

2. DAY | SATURDAY 10 FEBRUARY | SPORTS DAY II.

8.00 - 8.40 breakfast
Venue: Olympic Sports Park

8.50 buses leaving to the NEMAK ice rink (more buses available upon request)

9.15 - 11.30 Curling and ice programmes
Venue: Győr Ice Sports Centre / NEMAK ice rink
Programme:

- trying curling on ice,
- parahockey demonstration
- ice skating
- workshop closing

11.30 pizza lunch

12.00 return journey, picking up the cold packs

3.2a Ulotka z warsztatów w Bydgoszczy

ORLAKRAF 1 2024-04-16 14:41:13

Directions to?

Education Center for Physical Culture and Sports (Centrum Edukacji, Kultury Fizycznej i Sportu)
Sportowa 2 Street (but, entrance from Skłodowska-Curie Street)

Faculty of Geographical Sciences (Wydział Nauk Geograficznych)
Kościeleckich Square 8

Kazimierz Wielki University (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego)
Chodkiewicza 30 Street

BYDGOSZCZ

26-27.04.2024

Sports of the Blind

Empowerment of inclusive healthy life style of persons with disability through physical activity

3.2b Program warsztatów w Bydgoszczy

BRDZES.pdf 1 2024-04-16 14:15:40

2nd Workshop „Sports of the Blind”

Programme:

1. FRIDAY, 26th APRIL

8:30 – 11:00 „Blind Tennis” Workshop
Venue: „Zawisza” Sports Park – Tennis Hall; Gdańska 163 street, Bydgoszcz

Programme:
welcoming the workshop participants, tennis workshops for the Blind

11:30 – 13:30 Disabled Sports Competition
Venue: Education Center for Physical Culture and Sports, Kazimierz Wielki University; Sportowa 2 street, Bydgoszcz

Programme:
Games and sports activities for young people with various types of disabilities from Bydgoszcz, the Czech Republic, Slovakia and Hungary.

13:30 – 15:00 Break and lunch at „Zawisza Hotel”
Gdańska 163 street, Bydgoszcz

15:30 – 17:00 Meeting “What can be improved in the organization of sports and physical activity of people with disabilities in Bydgoszcz and the Kuyavian-Pomeranian Voivodeship?”
Venue: Main Library of Kazimierz Wielki University; Karola Szymanowskiego 3street, Bydgoszcz

Programme:
Discussion about successes and problems of sport for people with disabilities in Bydgoszcz vs. sport and physical activity for people with disabilities in Brno, Győr, Banská Bystrica.

The meeting will be attended by representatives of the Kazimierz Wielki University, Kuyavian-Pomeranian Voivodeship and the representatives of the President of Bydgoszcz, presidents of sports clubs for the disabled and directors of schools for children with disabilities from Bydgoszcz.

A visit to the speedway stadium “Polonia” Bydgoszcz for youth guests from Visegrad Countries (Sportowa 2 street) and visit on Exhibition of Polish Olympic Sport (Szymanowskiego 3 street).

18:20 – 20:00 Cruise on cruise ship – trip around Bydgoszcz

20:00 – Dinner at „Zawisza Hotel” Gdańska 163 street, Bydgoszcz

2. SATURDAY, 27th APRIL

8:30 – 11:00 “Sports of the Blind” Workshop
Venue: Campus of Kazimierz Wielki University, Chodkiewicza 30street

Programme:
Goalball - team game for the Blind
Showdown – table tennis for Blind
Electronic shooting for the Blind

11:30 – Lunch at „Zawisza” Hotel Gdańska 163 street, Bydgoszcz

12:00 End of Workshop “Sports of the Blind”

3.3a Ulotka z warsztatów w Bańskiej Bystrzycy

International Visegrad project - Empowerment of inclusive healthy lifestyle of persons with disabilities through physical activity.

• Visegrad Fund

Date: 19. - 21. 06. 2024

3rd WORKSHOP

„Sport is the easiest and the most beautiful way to inclusion“

Place: Faculty of Sports Science and Health, Matej Bel University, Banská Bystrica
Accommodation: HOTEL DIXON**** Banská Bystrica

Invitation Bulletin

We are very pleased to invite you to the third workshop of International Visegrad project Empowerment of inclusive healthy lifestyle of persons with disabilities through physical activity, which will take place at the Faculty of Sports Science and Health Matej Bel University in Banská Bystrica, Slovakia.

Main organizer: UMB UNIVERZITA MATEJIA BELA

Co-organizers: UNIVERZITETI KUPENSKOVARSKO, SZECHENYI EGYVETEM, COMEVA

Workshop partners: Special Olympics Slovakia, STRABAG, PROMO DESIGN, Marlux Pedersen

3rd WORKSHOP

Matej Bel University Athletic Stadium

Faculty Laboratory and Fitness centre

Friday 21.06.2024 - Daily schedule:

- 07:00 - 07:45 Breakfast time /Hotel Dixon/
- 08:00 - Departure from the Hotel Dixon by walking to the Faculty main building
- 08:30 - 09:30 Martial Arts & Psychomotronics activities* /Faculty Sport Hall/
- 09:30 - 09:45 Coffee break
- 09:45 - 11:00 Water funny Games & Activities* /Faculty Swimming pool/
- 11:30 - 12:00 Transfer by walking to the Hotel Dixon
- 12:00 - Rooms Check out
- 12:15 - 12:45 Lunch time /Hotel Dixon/
- 13:00 - End of the workshop - Farewell time

* Please remember to bring sports and pool clothes with you

• Visegrad Fund

Program Schedule

Wednesday 19.06.2024 - Arrival Schedule

(...accommodation Check in and dinner - Hotel Dixon)

- 15:25 - arrival CZECH Team /at the Train station -> transfer to the Hotel Dixon/
- 18:00 - 19:00 - arrival HUNGARIAN Team /by Bus at the Hotel Dixon/
- 19:00 - Dinner for Hungarian and Czech team /Hotel Dixon/
- 01:30 a.m. (20.06.) - arrival POLISH team /by Car at the Hotel Dixon/

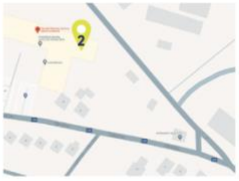
Thursday 20.06.2024 - Daily schedule:

- 07:00 - 07:45 Breakfast time /Hotel Dixon/
- 08:00 - Departure from the Hotel Dixon by walking to the Stadium
- 08:30 - 08:45 Opening Ceremony of Slovak national championship of Special Olympics in Athletics 2024 /UMB Athletic Stadium/
- 09:00 - 12:00 Morning competition programme /UMB Athletic Stadium/
- 12:00 - 13:00 Lunch time /University dining hall/
- 13:00 - 15:30 Afternoon competition programme /UMB Athletic Stadium/
- 15:30 - 16:00 Medal awards ceremony /UMB Athletic Stadium/
- 16:00 - 16:30 Coffee break /Faculty laboratory and fitness centre/
- 16:30 - 17:00 Workshop opening ceremony /Faculty laboratory and fitness centre/
- 17:00 - 17:30 Presentation of SO Slovakia /Faculty laboratory and fitness centre/
- 17:30 - 18:00 Body composition testing & Agility fun /Faculty laboratory and fitness centre/
- 18:15 - 18:30 Transfer by walking to the Hotel Dixon
- 19:00 - Dinner time /Hotel Dixon/
- 20:00 - 21:00 Evening Funny Games „Everyone is different Everyone is equal“ /Hotel Dixon/

• Visegrad Fund

3rd WORKSHOP

Faculty of Sports Science and Health Sport Hall

Faculty of Sports Science and Health Swimming pool

HOTEL DIXON****

DIXON Resort****
Švermova 32,
974 04 Banská Bystrica
Slovensko

We are looking forward to new experiences and to welcome you soon in Slovakia.

• Visegrad Fund

3.3b Program warsztatów w Bańskiej Bystrzycy

Matej Bel University in Banská Bystrica
FACULTY OF SPORTS SCIENCE AND HEALTH
Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica, Slovakia www.ftvsz.umb.sk

International Visegrad project - Empowerment of inclusive healthy lifestyle of persons
with disabilities through physical activity

3rd WORKSHOP „Sport is the easiest and the most beautiful way to inclusion“

1st Invitation Bulletin

We are very pleased to invite you to the third workshop of International Visegrad project Empowerment of inclusive healthy lifestyle of persons with disabilities through physical activity, which will take place at the Faculty of Sports Science and Health Matej Bel University in Banská Bystrica, Slovakia.

Date: 19. – 21. 06. 2024

Place: Faculty of Sports Science and Health, Matej Bel University, Banská Bystrica
<https://www.ftvsz.umb.sk/kontakt/adresa-a-fakturacne-udaje.html>

Accommodation:

<https://www.umb.sk/student/sprava-ucelovych-zariadeni-umb/studentske-domovy/sd3-tajovskeho-51/>

General program:

Wednesday 19.06.2024 (17:00 – 19:00) - arrival, accommodation and dinner for participants

Thursday 20.06.2024 - daily schedule:

- 07:00 – 08:00 Breakfast time
- 08:30 – 08:45 Opening Ceremony of Slovak national championship of Special Olympics in Athletics 2024
- 09:00 – 12:00 Morning competition programme
- 12:00 – 13:00 Lunch time
- 13:00 – 15:00 Afternoon morning competition programme
- 15:00 – 16:00 Medal awards ceremony
- 16:30 – 17:30 Workshop opening ceremony
- 18:00 – 19:00 Dinner time
- 19:30 – 20:30 Evening programme

telefón: 048/446 7530

e-mail: jaroslav.kompan@umb.sk

www.ftvsz.umb.sk

Matej Bel University in Banská Bystrica
FACULTY OF SPORTS SCIENCE AND HEALTH
Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica, Slovakia www.ftvsz.umb.sk

Friday 21.06.2024 - daily schedule:

- 07:00 – 08:00 Breakfast time
- 09:00 – 11:00 Workshop activities programme
- 12:00 – 13:00 Lunch time
- 13:00 – End of the workshop

Contact person: Miroslav Sližik

web site: <https://www.ftvsz.umb.sk/mslizik/>

e-mail: miroslav.slizik@umb.sk

phone & whatsapp: +421 903 614 429

After we receive your Team lists we will send you a more detailed program. We are looking forward to new experiences together and to meeting you soon in Banská Bystrica, Slovakia.

Banská Bystrica 29.5.2024

Best regards from Slovakia

doc. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D.
FTVŠZ Matej Bel University
Banská Bystrica

telefón: 048/446 7530

e-mail: jaroslav.kompan@umb.sk

www.ftvsz.umb.sk

3.4. Ulotka + program konferencji końcowej w Brnie

Project Conference

EMPOWERMENT OF INCLUSIVE HEALTHY LIFESTYLE OF PERSONS WITH DISABILITIES THROUGH PHYSICAL ACTIVITY

Organizer:
 emilova
vzdělávací, z.ú.

Date:
11. - 13. October 2024

Location:
Brno, Czech Republic

Co-financed:
• Visegrad Fund

Project partners:
 UNIwersytet KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY
 SZÉCHENYI EGYETEM UNIVERSITY OF CHIK

Program of stay

Friday 11.10
until 19:00 Arrivals
20:00 Dinner in place of stay

Saturday 12.10
until 8:30 Breakfast
9:00 - 12:00 Morning program in EPRIN conference room
12:00 - 13:30 Lunch
13:30 - 14:00 Project interviews
14:00 - 15:30 Afternoon program in EPRIN conference room
15:30 - 16:00 Coffee break
16:00 - 17:00 Conclusion of project EPRIN conference room
18:00 - 20:30 Tour de Brno old town
20:30 Dinner in the city and free program

Sunday 13.10
Morning Breakfast and departures

Friday dinner & Saturday lunch Look at menu www.carusofood.cz/en/

Conference

Project introduction, report, overview

- List of partners
- Project annotation
- What, why and how

Introduction to the partners environment

- Difficulty of the situation and level of support
- Demand and availability of sports activities for people with disabilities
- Management of sports / educational events (including university levels)
- Your personal experience with physical activities or disabled sports

Workshops summary

- Decision-making process
- Background of management
- Feedback

Overall conclusion

Accommodation

Hotel Palacký

- Kolejní 2905/2, 612 00 Brno
- www.hotel-palacky.cz
- free wifi
- breakfast 7:00 - 9:30
- check-in after 14:00, check-out until 10:00

Rooms

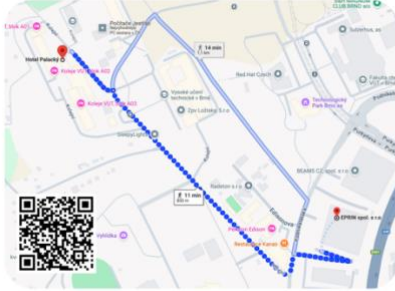
Breakfast - Caffé bar Piccolo

From hotel to nearest tram (no.12)

From hotel to EPRIN (conference)

Directions

Brno city

4. Lista obecności + deklaracja RODO

By signing the attendance list you agree to the use of photographs taken during this event for unlimited media promotion of the project number 22320184.

ATTENDANCE LIST

Project number	22320184
Project name	Empowerment of inclusive healthy lifestyle of persons with disabilities through physical activity.
Project activity	Project conference
Term	11.-13. October 2024
Place	Brno, Czech Republic

GDPR declaration

By signing this declaration, I consent that video(s) and/or photo(s) are taken of me during the event/meeting and used in project 22320184 communication activities. I consent that my name and contact details are published in the list of participants of the event/meeting and

	Full Name	Organization	Signature
1.	Hana Válková	Emilova vzdělávací, z.ú.	
2.	Vojtěch Kocůrek	Emilova vzdělávací, z.ú.	
3.	Zuzana Buroňová	Emilova vzdělávací, z.ú.	
4.	Pavel Zbožínek	Emilova vzdělávací, z.ú.	
5.	Kamila Zouharová	Emilova vzdělávací, z.ú.	
6.	Adam Szulc	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	
7.	Bartłomiej Niespodziński	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	
8.	Miroslav Sližik	Matej Bel University – Faculty of Sports Science and Health	
9.	Nikoleta Kušnírová	Matej Bel University – Faculty of Sports Science and Health	

UNIWERSYTET
KAZIMIERZA WIELKIEGO
W BYDGOSZCZY

5. Wzór oświadczenia wolontariusza

LOGO wydarzenia

OŚWIADCZENIE WOLONTARIUSZA

MIEJSCE WYDARZENIA

DATA WYDARZENIA

IMIĘ I NAZWISKO WOLONTARIUSZA:

Oświadczam, że zarejestrowałem się na wydarzenie dobrowolnie i będę postępować zgodnie z poniższymi instrukcjami:

1. Status wolontariusza UE: tj. nie ma wynagrodzenia finansowego, obiady są opłacane, 1 koszulka wolontariusza i certyfikat uczestnika, bezpłatny wstęp na wszystkie zajęcia sportowe i dodatkowe wydarzenia organizowane w ramach WYDARZENIA.
2. Status wolontariusza na Wydarzeniu wymaga przestrzegania poniższych zasad:
 - a. Zachowanie poufności w odniesieniu do danych osobowych, historii osobistej, diagnoz lub określonych zachowań sportowców z danym rodzajem niepełnosprawności.
 - b. Przestrzeganie zakazu spożywania napojów alkoholowych, substancji uzależniających oraz palenia tytoniu na terenie WYDARZENIA, z wyjątkiem miejsc do tego wyznaczonych.
 - c. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa sformułowanych w wewnętrznych regulaminach obiektów, w których odbywa się WYDARZENIE.
 - d. Wykluczenie inicjowania lub rozwijania rozmów i zachowań z podtekstem niechęci rasowej, etnicznej, religijnej lub narodowej.
 - e. Zapewnienie osobistego ubezpieczenia na wypadek obrażeń, utraty mienia lub spowodowania szkód.
3. Zostałem poinformowany o koncepcji EVENT poprzez załączoną instrukcję i studiując stronę internetową EVENT
4. Zostałem poinformowany o koncepcji WYDARZENIA w odniesieniu do konkretnych danych i miejsca:
 - a. Metoda komunikacji ze sportowcami z niepełnosprawnością umysłową, wzrokową, słuchową i fizyczną, podkreślająca ich ludzką godność i szacunek dla statusu sportowca.
 - b. Układ pomieszczeń do zakwaterowania, wyżywienia oraz układ pomieszczeń do poszczególnych zajęć w ramach programu, np. codzienne funkcjonowanie, zajęcia sportowe i zajęcia dodatkowe.
 - c. Lokalizacja ważnych punktów danego boiska lub sekcji sportowej, takich jak punkt alarmowy, lokalizacja tablic informacyjnych, służba zdrowia, punkt higieny (dezynfekcja), punkty dystrybucji wody pitnej i obiadów, godziny dystrybucji obiadów, punkty transportu i parking.

- d. Znajomość aktualnych przepisów dotyczących higieny, których będę przestrzegać i monitorować ich przestrzeganie w ramach mojego stanowiska wolontariusza.
 - e. Znajomość lokalizacji służby zdrowia na terenie mojego stanowiska, które zostało mi przydzielone.
 - f. Znajomość ważnych numerów telefonów:
 - i. 112 ogólne pogotowie ratunkowe
 - ii. 158 policja
 - iii. 155 karetka pogotowia
 - iv. 150 strażaków
5. Zostałem poinformowany o obowiązkach na przydzielonym mi stanowisku i będę ich przestrzegać:
- a. Określony okres mojej służby jest ustalany przez dyrektora sportowego, dyrektora sekcji lub menedżera wolontariatu.
 - b. Szanuję instrukcje dyrektora sportowego lub sekcji, do której zostałem przydzielony.
 - c. W przypadku zakończenia mojej aktywności zgłaszam się do dyrektora sportowego lub sekcji w celu dalszego przydzielenia.
 - d. Przestrzegam obowiązku noszenia (i pilnowania) mojej karty akredytacyjnej przez cały czas trwania wydarzenia.
 - e. Przestrzegam obowiązku noszenia koszulki lub innego identyfikatora wolontariusza **EVENTU** przez cały czas trwania aktywności na wydarzeniu.
 - f. Przestrzegam przechowywania własnych rzeczy w miejscu wyznaczonym dla wolontariuszy, ponieważ organizator nie ponosi odpowiedzialności za rzeczy pozostawione w innych miejscach.
6. Jestem poinformowany (i przestrzegam) przepisów RODO zgodnie z moją osobowością i zgodnie z uczestnikami niepełnosprawnymi.
7. Jestem świadomy, że wolontariusz pomaga, doradza, zachęca i tworzy przyjemną atmosferę oraz dobre imię wydarzenia, miasta Brna, organizacji Emila lub instytucji partnerskiej.

Wolontariusz nie świadczy pracy na rzecz liderów lub trenerów uczestniczących delegacji.

Z GÓRY DZIĘKI

Szkolenie / kurs edukacyjny / zostało przeprowadzone przez:

Imię i nazwisko

Data

podpis

7a Karta akredytacyjna - przód

7b Karta akredytacyjna - týl

8. Certyfikat uczestnictwa

 emilova vzdělávací z.ú.

CERTIFICATE

awarded to

JMÉNO PŘÍJMENÍ

for successful participation in the
PROJECT CONFERENCE

organized by Emilova vzdělávací, z.ú. within the project no. 22320184
„Empowerment of inclusive healthy life style of persons with disability
through physical activity“ in Brno, Czech Republic.

Conference was held: 11th – 13th October, 2024

Project is co-funded by

- Visegrad Fund

Project partners:

SZÉCHENYI EGYETEM
UNIVERSITY OF ODOR

UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO
W BYDGOSZCZY

Prof. PhDr. Hana Válková, CSc.
Chairwoman
of the Emilova vzdělávací, z.ú.

Mgr. Vojtěch Kocůrek
Vice-chairman
of the Emilova vzdělávací, z.ú.

Bc. Zuzana Burdová
Member of the Board
of the Emilova vzdělávací, z.ú.

International Visegrad project - Empowerment of inclusive healthy lifestyle of persons with disabilities through physical activity.

• Visegrad Fund

Special Olympics Slovakia

„Sport is the easiest and the most beautiful way to inclusion“

Date: 19. – 21. 06. 2024

3rd WORKSHOP

CERTIFICATE OF PARTICIPATION

Ass. prof. Msc. Dr. Miroslav Šlišk, Ph.D.
Faculty of Education, Masaryk University Brno

UMB UNIVERZITA MATEJA BELA
UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO
SZÉCHENYI EGYETEM
emilova vzdělávací z.ú.

DOBROVOĽNÍK

Špeciálnych olympiád Slovensko

Special Olympics Slovakia

VOLUNTEER

Svet vnímame inak,
ale túžbu víťaziť
máme rovnakú.

We see the world differently,
but we have
the same desire to win.

ĎAKUJEME

DEKLARÁCIA INKLÚZIE

SPREAD THE WORD INCLUSION

POTVRDENIE/ CONFIRMATION

pracoval/a ako dobrovoľník pre Špeciálne olympiády Slovensko
participated as a volunteer for Special Olympics Slovakia

Podporované:
Supported by:

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Dominika Nestarcová
prezidentka
President
Special Olympics Slovakia

Eva Gažová
národná riaditeľka
National Director
Special Olympics Slovakia

9. Program konferencji naukowej w Bydgoszczy

W sprawie raportu Adama Szulca

Konferencja - temat: Co można poprawić w organizacji sportu i aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych w Bydgoszczy i województwie kujawsko-pomorskim?

Listy oficjalne w sprawie **Honorowego Patronatu** Prezydenta Miasta Bydgoszczy, Ministra Spraw Zagranicznych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prorektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy p. Marka Macko Wojewody Kujawsko-Pomorskiego p. Michała Szybło

Miejsce wydarzenia: Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, ul. Karola Szymanowskiego 3, Bydgoszcz

Język: Polski, angielski, dwa ekrany do prezentacji ppt, osobisty tłumacz

Uczestnicy: W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz prezydent ; przedstawiciele klubów sportowych dla osób niepełnosprawnych oraz dyrektorzy szkół dla dzieci niepełnosprawnych z regionu bydgoskiego; a także uczestnicy projektu V4 EMPIH z Bydgoszczy, Győr, Bańskiej Bystrzycy i Brna.

Treść: Dyskusja o sukcesach i problemach sportu osób niepełnosprawnych w Bydgoszczy vs. Sport i aktywność fizyczna osób niepełnosprawnych w Brnie, Győr i Bańskiej Bystrzycy.

- Partnerzy z CZ, SK i HU przedstawili sytuację związaną ze sportem i aktywnością fizyczną dzieci i młodzieży w swoich miastach i na uniwersytetach na Węgrzech, w CZ i SK.
- Adam Szulc przedstawił działania podejmowane przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego na rzecz studentów z niepełnosprawnościami oraz współpracę z Polskim Związkiem Sportu Niepełnosprawnych.
- Paweł Bednarski przedstawił raport dotyczący liczby dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w województwie kujawsko-pomorskim, rodzajów niepełnosprawności występujących w województwie oraz działań na rzecz poprawy edukacji i aktywności fizycznej dzieci niepełnosprawnych.
- Dyrektorzy szkół dla dzieci niepełnosprawnych omówili działania, które podejmują w swoich szkołach w zakresie sportu i aktywności fizycznej.
- Nauczyciele i edukatorzy z praktyki przedstawili swój wkład i sytuację w lokalizacjach i gminach.

Dyskusja i podsumowanie: spotkanie dotyczące udziału dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do bydgoskich szkół specjalnych w sporcie i aktywności fizycznej. W realizacji aktywności fizycznej i sportu ważny jest również rozwój społeczeństwa obywatelskiego i współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz przeciwdziałanie uzależnieniom. Przekaz oparty był na osobistych doświadczeniach z praktyki. Owocna i owocna dyskusja.

Docelowo, być może na kolejnych spotkaniach, należałoby uzyskać odpowiedź, jak należy zarządzać bydgoskim sportem osób niepełnosprawnych, aby była ciągłość uczestnictwa jak największej liczby absolwentów szkół dla osób niepełnosprawnych w sporcie i aktywności fizycznej oraz jak można wykorzystać infrastrukturę bydgoskich szkół,

miasta, klubów sportowych i Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, aby przeciwdziałać *siedzącemu trybowi życia osób niepełnosprawnych. Jak pozyskać środki na ten cel?*

Prezenterzy wymienili kluczowe problemy w regionie, w krajach V4: brak informacji dla rodzin i klubów - aby zdać sobie sprawę z możliwości i warunków rozpoczęcia działalności gospodarczej, większe zainteresowanie odpowiedzialnych władz sportem reprezentacyjnym niż sportem rekreacyjnym, podczas gdy wśród osób indywidualnych istnieje większe zainteresowanie sportem rekreacyjnym w rodzinie lub wśród przyjaciół, wsparcie dla aktywności fizycznej i sportu zależy od rodziców, nauczycieli i wychowawców szkół specjalnych, dołączenie do klubów głównego nurtu wydaje się być możliwym sposobem.

Korzyści z konferencji: pierwsza wspólna konferencja tego typu w regionie. Zainteresowanie jej kontynuacją w kolejnych latach.

10. Osobista wypowiedź na temat warsztatów w Bańskiej Bystrzycy

Autor: Hana Kratochvílová, trenerka klubu SO CZ, matka niepełnosprawnego chłopca

Środa, 19.6.2024 r.

Delegacja składała się z klubu SO w Pradze, pary rodzinnej z Mladá Boleslav i gwaranta projektu z Ołomuńca (Hana Válková). Dawno temu grupa, która nigdy nie spotkała się razem, uzgodniła wspólne połączenie przez Ołomuniec i Vrútky. W Vrútky odbyło się wspólne spotkanie, a grupa działała jako całość, ale ze swobodnym podejmowaniem decyzji. Miła niespodzianka w BB na dworcu - zagwarantowany odjazd przez Miro bezpośrednio do hotelu. Tutaj spotkanie z delegacją z Węgier, możliwość spaceru po placu w BB. Wieczór - podstawowe spotkanie uczestników projektu.

Czwartek, 20.6.

Po wyśmienitym śniadaniu w formie bufetu wspólnie udajemy się na stadion Wydziału Sportu UMB, w którym uczestniczą wszyscy nasi członkowie słowackiej SO. Obserwacje: Robią to różnie, tylko według wieku, od razu finał. Dobra pozycja medalowa naszej delegacji: 50m, 200, 400, pchnięcie kulą, sztafeta 4x100. Zawody były dobrze zorganizowane, jeden wolontariusz był "pod ręką" dla nas jak dla delegacji zagranicznej. Węgrzy nie startowali, ale uczestniczyli jako wolontariusze (grabienie piasku, noszenie wody, wyniki itp.) - otrzymali certyfikaty wolontariatu. Polacy byli zmęczeni po długim przyjeździe - zrezygnowali, uczestnicząc tylko we własnym EMPIH. Obiad w stołówce wydziałowej - dostępny pieszko, nawet jeśli pod górę i po schodach jak wieża. Drobne zmiany w programie zawodów, np. dotyczące czasu biegów długich po obiedzie, które nie opłaciły się naszemu 400-metrowcowi. Ale nie było problemu, służba zdrowia zadziałała. Po zawodach: część specjalna z EMPIH - wszystko w budynku nowo powstałego Wydziału Sportu UMB. Otwarcie z VIP-ami, bogaty poczęstunek i wykład dr Gažovej na temat włączenia SO do systemu wsparcia sportu w Ministerstwie Edukacji i Kultury Słowacji. Przechodzą przez system szkół specjalnych - ale oczekują ich anulowania w ramach integracji. Tak stało się w Czechach.

Piątek 21.6.

W piątek na siłowni pokaz treningu sportów walki, Następnie pływanie i wyjazd do hotelu.

Drugiego dnia byliśmy na siłowni, próbowaliśmy podstaw treningu sztuk walki, wzajemnego masażu w ramach zabawy "duża pizza" z zawodnikami, następnie podstawy pływania i przejazd do hotelu. Po obiedzie wyjazd do domu.

ŻART z drogi powrotnej: na stacji we Vrutkách spotkał nas młody człowiek - karateka, bokser. Kiedy zobaczył nasze koszulki SO - zaczął zadawać pytania. Sportowcy pochwalili się swoimi osiągnięciami i medalami. Był podekscytowany i po prostu dał im pozostałe euro (35), aby mogli świętować swój sukces. Dowiedzieliśmy się, że pochodzi z Ołomuńca. Obiecał, że przyjedzie z rodziną obejrzeć ATL Czech Open.

Uwaga: Czy ktoś chce zakwestionować włączenie do zajęć rekreacyjnych?

11. Fragmenty nagrania z konferencji końcowej

Fragmenty nagrania dyskusji podczas konferencji końcowej w Brnie

Dlaczego fragmenty? Pomysł polegał na nagraniu audio dyskusji z końcowej konferencji w Brnie, aby można było zinterpretować spontaniczne myśli uczestników bez obowiązku akademickiego pisemnego wystąpienia. Sformułowano jednostki tematyczne dyskusji. Nagranie zostało wykonane telefonem komórkowym; uczestnicy siedzieli swobodnie przy stole i naprawdę dyskutowali (wtrącali się również do wypowiedzi innych). Dyskusja była tolerancyjna w językach (oprócz oficjalnego angielskiego, fragmenty w języku czeskim, polskim i słowackim, które przyczyniły się do zrozumienia).

Z nagrania sporządzono pisemną transkrypcję, a teraz stało się jasne, jak trudne, prawie nierozpuszczalne, jest odszyfrowanie, więc nie było możliwe stworzenie spójnych narracji, stąd fragmenty. Fragmenty zostały przekazane uczestnikom w celu wyrażenia zgody na sformułowanie, tj. uzgodnione.

Jednocześnie formułujemy tutaj zalecenia dotyczące zarządzania.

1. Do nagrywania musi być używana odpowiednia technologia; nagrywanie z telefonu komórkowego nie jest wystarczające.
2. Dyskutanci powinni siedzieć w optymalnej i równej odległości od urządzenia nagrywającego.
3. Mówca ogłasza swoje imię (identyfikacja) i ma miejsce na ciągłą wypowiedź; nie należy przeskakiwać do wypowiedzi. Dyskusja - ponowne ogłoszenie imienia i miejsca na ciągłą wypowiedź, w tym np. zmianę języka.
4. Transkrypcja audio, ponownie z profesjonalną technologią, teraz z usługą AI.

Sposób na bycie partnerem

Adam: Interesuję się tym sportem od prawie 10 lat i zostałem zaproszony przez Ciebie (Hana), aby podzielić się więcej informacjami na ten temat, więc zgodziłem się wziąć udział w projekcie. Dało mi to okazję do współpracy z naszymi szkołami dla różnych niepełnosprawności, uniwersytetem i władzami regionalnymi. Zorganizowaliśmy spotkanie w Bydgoszczy z wieloma autorytetami w tej dziedzinie.

Koleżanka Nikoleta Miro - o nim: Muszę dodać trochę kontekstu do Adama, ponieważ Adam najpierw uczestniczył głównie we współpracy z obiektami sportowymi dla osób niesłyszących, a nie dla osób o specjalnych potrzebach. Pomyślał więc, że dobrze jest, aby projekt obejmował również niektórych uczniów ze szkół specjalnych. W ten sposób

poszerzy swoje kontakty nie tylko ze sportowcami, takimi jak Olimpijczycy Specjalni, ale także z dziećmi, studentami i nastolatkami z innymi niepełnosprawnościami. To była dobra okazja i powiedzmy, że wpływ, główny powód dla nas. Jest świetnie, dzięki.

Tamás: Myślę, że byłem w szczególnej sytuacji, ponieważ reprezentowałem uniwersytet, miasto i sport niepełnosprawnych w regionie. Wcześniej zajmowałem stanowisko na uniwersytecie, pracowałem dla miasta Győr, a mój mentor - dr László Gönczöl był profesorem. Niestety zmarł podczas Covid 19. Oddaliśmy hołd jego pamięci podczas warsztatów w Győr. Zachowałem i kontynuowałem jego pracę i ducha; kontynuowałem moją codzienną praktykę. Pracowałem z niepełnosprawnymi dziećmi w różnych szkołach. Jestem teraz jednym z liderów Szkolnych Koordynatorów, a zaproszenie było łatwiejsze i szybsze w porównaniu z innymi zespołami.

Moim zdaniem projekt był przydatny i przebiegł pomyślnie. Poznałem wyjątkowych kolegów, wiele się od nich nauczyłem i lepiej zrozumiałem "najlepsze praktyki" dla każdego rodzaju niepełnosprawności.

Zająłem się zmianą daty zamiast Miro, ponieważ był zajęty reorganizacją uniwersytetu. Pierwotnym tematem były sporty zimowe, a na Węgrzech nie ma wystarczającej ilości śniegu i sportów zimowych. Współpracujemy z uniwersyteckim klubem hokeja na lodzie zarówno w ramach zajęć uniwersyteckich, jak i poza nimi. Wspólnie promujemy uniwersytecki curling, a ja wpadłem na pomysł, aby przyjąć program curlingu dla osób niepełnosprawnych: ukierunkowany na stół, podłogę i lód. Plus para-hokej, który jest dla mnie dużym wyzwaniem.

Myślę, że bezpieczeństwo jest jednym z najważniejszych czynników dla naszych dzieci, więc zadbałem o to podczas projektowania miejsc i elementów programu, a infrastruktura Győr bardzo dobrze wspierała mój pomysł i otrzymałem niezbędne wsparcie od Uniwersytetu Széchenyi, szkół i kolegów. Specjalne podziękowania dla kierownictwa projektu za ich wsparcie i zaufanie do nas podczas organizacji pierwszego warsztatu.

Wierzę i doświadczałem, że w świecie osób niepełnosprawnych sport i kultura mogą być ogniwem łączącym zainteresowane osoby i większość społeczności.

Czułem się szczęśliwy, ponieważ przez cały czas trwania projektu czułem wielką otwartość w umysłach i sercach uczestników.

Vojtěch: Jesteśmy również jak sposób rozwoju młodzieży niepełnosprawnej nie tylko w sposób sportowy, ale w sposób ogólnej edukacji, wiedzy, umiejętności; na przykład, kiedy organizujemy Igrzyska Europejskie, nie mówimy, że jest to impreza sportowa, to jest jak festiwal. **Profesor:** Sport i kultura - to spotkanie, a nie mistrzostwa, typowe połączenie rekreacji, a nawet rywalizacji. Z osobistych doświadczeń wynika, że jest to idea inkluzywna, główna idea tego projektu. Dzięki takiemu podejściu dotykamy zwykłych ludzi, dotykamy sytuacji z humorem.

Adam, Bartek: Zastanawiamy się, jak zorganizować większe wydarzenie dla szkół specjalnych w województwie bydgoskim (około ośmiu miast, osiem szkół). Wszystkie są chętne i musimy się zastanowić, jak włączyć wszystkich bez względu na niepełnosprawność. Po raz pierwszy udało nam się zebrać ponad 100 dzieci. Przyciągnęliśmy uwagę władz miasta, gdzie prezydent również chce się zaangażować, a oni nam pomogli. Zorganizowane wydarzenie było impulsem do zwrócenia uwagi władz miasta na niepełnosprawne dzieci i sport. Po raz pierwszy Adams dowiedział się, że władze naszego regionu prowadzą tego rodzaju działania, podczas gdy cały region był zaangażowany w tę sprawę: władze miasta, społeczeństwo, uniwersytet, kluby sportowe,

szkoły specjalne. Była to głównie inicjatywa ze strony szkół, aby zorganizować zajęcia sportowe dla dzieci, ponieważ nie mają one dużej pomocy i wiedzy na temat zapewniania rekreacyjnych form aktywności fizycznej. Jak wiadomo, problemem jest zebranie dzieci niedowidzących i niesłyszących razem z innymi; są one w większości oddzielone; organizują wydarzenia dla siebie oddzielnie. I to jest problem z finansowaniem. Ale generalnie problemem jest finansowanie sportu dla osób niepełnosprawnych.

Finansowanie

Adam, Bartek: Finansowanie sportu niepełnosprawnych jest problemem, ogólnie dla klubów sportowych, nie tylko dla sportu niepełnosprawnych. Finanse są złożone; pochodzą od władz miasta, szkół, budżetu państwa, ale nie ma wystarczającej ilości pieniędzy, a jeśli są, to tylko na niektóre działania międzynarodowe. Wewnętrzne działania każdej szkoły mają podobne problemy z finansowaniem.

{Dyskusja wszystkich partnerów na temat rzeczywistych budżetów w krajach i miastach, w tym warsztaty w naszych miastach - euro, forinty, złote, korony czeskie}.

Vojtěch: Jestem prezesem klubu koszykówki na wózkach inwalidzkich w Brnie i jeśli miałbym być w stanie zebrać pieniądze na, powiedzmy, rozwój naszego klubu, muszę poprosić i rozwinąć sieć sponsorów z sektora prywatnego. Wiem, że na przykład w Brnie istnieje klub piłki nożnej dla niewidomych, który jest finansowany w zasadzie tylko z pieniędzy sektora prywatnego i ma naprawdę duży budżet, ponieważ jest w stanie sprzedawać swoją wiedzę, promować sponsorów, a piłka nożna dla niewidomych jest naprawdę interesująca, tylko na wyższym poziomie.

Hana: A co z poziomem rekreacyjnym, małymi klubami, udział w festiwalach, igrzyskach, a nie mistrzostwach federacji sportowych jest dozwolony tylko dla nich. To musi być opłacone przez rodziny. Najlepsza wydajność, aktywność fizyczna dla zdrowia i spotkania kulturalne wszystkie działania zaczynają się od początku, a nie od góry; jest też miejsce na odpowiednią integrację. Taka jest moja filozofia: wspierać dzieci, młodzież i początkujących (nawet po kontuzji), niezarejestrowanych, a Narodowa Agencja Sportu nie inwestuje w tę sferę, tylko na szczyt. I edukacja dla szkół, a nie dla wolnego czasu uczniów. To uważam za główny problem.

Vojtěch: Jest to w 100% prawda, ponieważ tylko jedna uwaga - kiedy po raz pierwszy organizowaliśmy te Zimowe Igrzyska w południowoczeskiej części naszej republiki, mieliśmy szczęście, że otrzymaliśmy dotację z Funduszu Wyszehradzkiego. Można było zapewnić edukację, jeśli uda się uzyskać wsparcie po raz kolejny, a następnie ogromny wpływ w mediach, telewizji; ważne jest, aby projekt był widoczny i nie wyróżnialiśmy się. I z powrotem - więcej możliwości finansowania: coraz więcej młodych ludzi stara się pracować w dziedzinach sportu, w których można znaleźć pieniądze - dlaczego? Ponieważ na szczycie można znaleźć pieniądze, ale w formie para-sportu i sportu wyczynowego osób niepełnosprawnych. Jeśli mówimy o zajęciach rekreacyjnych w amatorskich klubach sportowych, to zazwyczaj jest to wolontariat. W Czechach i na Słowacji sytuacja jest w zasadzie taka sama, a może nawet gorsza. Znam osobiście wielu słowackich sportowców - kiedy organizowaliśmy pierwszy rok zimowych igrzysk w Czechach - dwa lata temu - jedna osoba powiedziała mi, że tego typu impreza na Słowacji będzie możliwa może za wiele lat, ponieważ nie ma ludzi, którzy zbieraliby pieniądze, ponieważ nie jest wspierana przez władze miasta.

Adam: Powiedziałbym, że może na poziomie regionu sytuacja jest podobna jak w Brnie, może trochę lepsza niż na Słowacji, ale sytuacja nie jest jeszcze dobra. Byłem w ciekawej sytuacji - mieliśmy zajęcia ze strzelectwa dla niewidomych i inne zajęcia, było naprawdę fajnie, było wiele klubów, nie na poziomie krajowym, i mają pieniądze na rozwój. Mamy jeden miejski klub dla wszystkich rodzajów niepełnosprawności, ale można powiedzieć, że w każdej szkole jest jeden mały klub sportowy, w którym mają własny sprzęt, znaleźli pieniądze dla małej społeczności, nawet jeśli jest to trudne.

Tamás: Myślę, że ważne jest, aby pracować na jak najszerszym polu i w jak najszerszym wymiarze. Myślę, że najważniejsza jest praca na jak najszerszym polu i w jak najszerszym wymiarze. Powiązanie z projektem było naszym pierwszym krokiem w budowaniu relacji międzynarodowych. Było to bardzo ważne wydarzenie w życiu naszego stowarzyszenia. Jesteśmy wdzięczni, że mogliśmy do niego dołączyć. Ta możliwość zwróciła większą uwagę lokalnych mediów i była czynnikiem motywującym dla naszych dzieci i kolegów. Pomoże to w finansowaniu naszych działań w dłuższej perspektywie. Połączenia i powiązania są ważne w życiu naszej organizacji. Otrzymaliśmy znaczące profesjonalne wsparcie od Węgierskiego Komitetu Para-Sportu (pokaz para-hokeja), aby pomóc nam wejść na arenę międzynarodową. Nasze dzieci były wcześniej za granicą tylko raz, na wycieczce rekreacyjnej do Family Park w Austrii. Kiedy zarząd parku został poinformowany o naszym zamiarze odwiedzenia go z dziećmi z trudnościami w uczeniu się, zaoferował nam znaczną zniżkę.

Dyskusja - nazwy nie zostały rozróżnione: *współpraca z różnymi instytucjami i organami w okolicy jest ważna nie tylko dla pozyskiwania pieniędzy, ale także dla całej logistyki: wynajmu przestrzeni, boisk sportowych, zakwaterowania, wolontariuszy. Potwierdza się to również w przypadku organizowania warsztatów we wszystkich lokalizacjach projektu V4 EMPIH (zasada znajomości). Jednocześnie jest to prawdziwa integracja z mieszkańcami określonej lokalizacji.*

Wolontariat

Adam, Bartek: Karta Wiarygodności była ważnym mandatem dotyczącym uczestnictwa, że twoje nazwisko jest odpowiedzialne za to zarządzanie. Istnieje możliwość poproszenia o pomoc nie tylko znanych partnerów, ale także innych, którzy mogą być przedstawicielami ważnej instytucji, projektu, który jest ogólnie bardzo ważny (wydarzenie sportowe, festiwal piosenki, badania w szkołach itp.) Wracając do wolontariatu - prosiliśmy o pomoc znanych uczestników sportu, zwykłych tenisistów i niewidomych tenisistów, z uniwersytetu lub liceum, ale odpowiedź nie była tak wielu studentów, bardziej od pracowników i ich przyjaciół. Wielu nauczycieli, którzy nam pomogli, słyszało o nas, zamiast pomagać z powodu doświadczenia. Powiedzieli, że nowe postrzeganie, nowi ludzie, krótkie szkolenie są ważne dla ich praktyki, także dla innych pracowników. Jeśli chodzi o studentów, większość z nich pochodziła z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (pedagogika specjalna, sport, zdrowie), około 40 studentów, zapewniliśmy im krótkie szkolenie, ponieważ koncepcja projektu i warsztatów była dla nich nowa. Pomogli nam również niektórzy absolwenci. Dla niektórych z nich było to częścią programu studiów, ponieważ na naszej uczelni wolontariat jest obowiązkową częścią programu.

Hana: Zrozumienie, że wolontariat może obejmować również inne obszary, inne rodzaje wydarzeń. Kiedy potencjalni wolontariusze otrzymają motywację, argumenty, usłyszą o emocjach wolontariuszy w akcji wcześniej; po tym może być długa kolejka na stanowisko wolontariusza. Zgadzą się z selekcją i rankingiem na różne stanowiska, jak powiedział Adam: że nasz wolontariusz nie musi być tylko ze studiów sportowych lub nauczania, aktywności fizycznej, istnieje wiele stanowisk, które nie wymagają aktywności fizycznej / doświadczenia sportowego: catering, umiejętności komputerowe, administracja. Wsparcie społeczne centrali jest ważne: osobista inicjatywa z patronatem, inne VIP-y, darmowe dni poza pracą, upominki dla przedsiębiorstw itp.

Tamás: Ponieważ pracuję na uniwersytecie, zaprosiłem nauczycieli szkół podstawowych i specjalnych, niektórzy z nich pełnili podwójne role: nauczyciela dzieci niepełnosprawnych i wolontariusza w czasie wolnym. Ale z góry czułem, że to nie wystarczy. Każdego dnia stymulowałem uczniów naszej szkoły/ośrodka sportowego, było to bardzo wyczerpujące, ale spełniło swój cel. Mają nowe informacje, możliwość bycia w nowej, nieznannej, atrakcyjnej sytuacji, bycia dobrym człowiekiem, pomocy w tworzeniu dobrego programu, podróżowania do innego kraju. Pokazaliśmy miasta na mapie; mieli około 17/18 lat, aby odwiedzić duże miasta. Kiedy wracamy, są z małych wiosek, rodzice żyją w biednych warunkach, są dumni z działań. Zapewnienie krótkich, atrakcyjnych warsztatów i kursów, bezpośrednio z osobami niepełnosprawnymi. Przykład z człowiekiem bez nóg, siła tego człowieka pokazuje, jak się poruszać itp. Takie podejście do wolontariatu studentów jest częścią mojej filozofii i motywuje ich do wolontariatu, a także do sportu dla zdrowia. Jest to moje doświadczenie, ponieważ postrzegam ludzi, którzy pracowali i pomagali niepełnosprawnym - ponad 80% rekrutuje się z rodzin dotkniętych chorobą. Największą lekcją dla mnie jest to, jakie mam szczęście, że żyję ze zdrowym, pełnym ciałem - czuję, że potrzebujemy kontaktów, trochę badań nad tym, jak zachować wiedzę, postawy, umiejętności, najlepszy sposób poprzez wolontariat. (*Hana: teoria kontaktu.*)

Vojtěch: Mam podobne doświadczenia ze studentami. Studenci bardzo często proszą o profity (punkty za studia, certyfikaty, darmowy transport w mieście podczas wydarzenia, parking, itp.) Czasami nie ma problemu z ich zapewnieniem; czasami jest to duży problem i nie jest to związane z zasadami wolontariatu. Ale motywacja - podkreślił Tamás - jest zawsze ważna, aby wyjaśnić, dostarczyć więcej informacji o tym, dlaczego warto być wolontariuszem; ale oni nie wiedzą, że są takie możliwości, czasami nie wiedzą, czy są w stanie być kompetentni, nie mają doświadczenia, mają dużo czasu i tak dalej. My (*Summer Emil open*) mamy doświadczenie z ludźmi, którzy pracują tutaj w dużych, międzynarodowych firmach w Brnie, z Indii, z całego świata, mieszkają tutaj; zasadniczo komunikują się ze swoimi kolegami, chodzą razem, np. na siłownię i spędzają wolny czas. Po pierwsze, nie mają pojęcia, ale rozpoczynają wspólne działania i mogą porównać je z życiem w swoich krajach ojczystych. Na przykład podczas letnich igrzysk europejskich w Brnie (*czerwiec 2024 r.*) mamy ponad 150 wolontariuszy z tych firm. Mam kolejny cel, ponieważ nawiązałem kontakt z właścicielami gazet w języku angielskim - mam na myśli, że jest to możliwy sposób na przyszły wolontariat, kontakty z organizacjami non-profit - miałem spotkanie z koordynatorem wolontariuszy; Myślę, że jest to możliwy sposób, aby znaleźć koordynatorów wolontariuszy w dużych przedsiębiorstwach, pracowników zagranicznych. Szanuję to, że może to być sposób w dużych miastach, ale mówimy o małych wioskach, gdzie rodziny i społeczność, szkoły i gmina mogą być główną siłą napędową.

Miro: Mam kilka informacji zwrotnych, ponieważ moim zdaniem nowe pokolenia, mam na myśli najmłodsze pokolenie lub moich uczniów pierwszej klasy - są mentalnie inni; ich pierwszą reakcją jest pytanie - co z korzyściami? Dyskutowałem z profesorami naszej uczelni o nowych programach studiów, współpracy z Olimpiadami Specjalnymi, a mój osobisty przykład, długie wyjaśnienie o nowych doświadczeniach, kontaktach, środowisku i umiejętnościach w prawdziwej praktyce - co jest korzyścią na przyszłość - zostało wówczas omówione i zaakceptowane. Pierwszy warsztat (*Węgry*) był moim pierwszym bliskim kontaktem z niepełnosprawnym umysłowo chłopcem i opieką nad nim dzień i noc. Byłem całkowicie zmęczony, chcąc przetrwać (długa przemowa o współpracy ze sportowcem z DS, który chrapał); ostatnio jesteśmy przyjaciółmi i rozumiemy się nawzajem. Nasz uniwersytet podpisał memorandum ze Słowackimi Olimpiadami Specjalnymi.